

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona
Egy órára 2 korona.

VIDEKEN:
Egy évre 28 korona
Egy órára 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
E-nasabos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Évkönyv ára 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és eszaki egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1902.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Kedd, február 4.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vesérelék: A magyar Dreyfus.**
- A képviselőház ülése.**
- Aranyos-medgyesi választás.**
- Az Aradi Első Takarékpénztár közgyűlése.**
- Az aradi sóhivatal panamája.**
- Karlsbad — Aradmegyében.**
- A polgári jótékony-egyesület közgyűlése.**
- Városi verekedés a Borsos Benit-téren.**
- Óriási vihar a Drávavölgyben.**
- Tárcs: Az óra megállt.** Irta: Castelnuovo.
- Regény-Csarnok: A gyantafalvai tisztelő.** Irta: Hevesi Jenő.

A magyar Dreyfus.

Arad, február 3

A katonai judikatura reformálás alá kerül s evvel kapcsolatosan azt jelentik, hogy revízió alá veszik Mattasich-Keglevich gróf ügyét is. Nemcsak a babonás képzeletben, de a valóságban is vannak halottak, a melyek vissza-visszajárnak, mint Hamlet lelke és sohasem tudnak megpihenni. Vannak erkölcsi halottak is, a kik ki-kiszállnak a sírból, hogy — ha mást nem — legalább a lelkiösmeretet rémítsék.

Gróf Mattasich-Keglevich, a kit magyar Dreyfusnak neveztek el nem minden alap nélkül, ilyen erkölcsi halott, a ki azonban csak nem tud megpihenni abban a morális sírban, melyet neki megástak.

Csak a napokban volt szó arról, hogy

ügye ismét illetékes fórumok elé kerül. Hirdették, vagy jósolták, de csakhamar megérkezett a cáfolat, a mely a reményt meghiusította. Ma pedig ugyancsak illetékes körökből azt a hírt kapjuk, hogy Mattasich-Keglevich ügye komoly megfontolás tárgyát képezte és valószínű, hogy ez a kínos ügy mégis revízió alá kerül s a megsértett jogérzet elégtételt kap végre-
valahára ebben az országban is.

Mi volt a bűne ennek a szerencsétlen katonának, azt sokszor elzengte már a napikrónika. Mi is megirtuk sokszor, hogy más bűne nem volt, csak az, hogy egy királyi hercegnő szerette őt és ő is szerette a királyi hercegnőt. Mikor a fejedelmi hölgy e miatt bajba került, természetesen, hogy ő is bajba került; nagyobb veszedelembé, mint más halandó ember.

Hogy mi történt a katonai törvényszék előtt, azt mind máig határozottan nem tudjuk, mert hisz ez a törvénykezés a nyilvánosság kizárásával történik. A nyilvános ellenőrzésnek ott nincs helye. Ott a vádló, a védő és a bíró egy és ugyanaz a személy. Szóval: még a leg-sötétebb középkorra emlékeztet ez a törvénykezés és kiáltó anakronizmus ebben a korban, a mikor minden a haladás és fejlődés jegyében jár; a mikor minden intézmény alkalmazkodik a modern szellemhez, csak éppen a katonai igazságszolgáltatás maradt meg avitikus rendszerében és sem fejlődni, sem átalakulni nem

tud és minden körülmények között államot jelent az állam keretén belül.

Ha tehát gróf Mattasich-Keglevich szomorú ügye csakugyan revízió alá kerül, az nemcsak egy ember sorsának megváltoztatását s a sértett jogérzet elégtételét jelenti, hanem jelenti egyszersmind azt is, hogy megint aktuálisá teszi a katonai judikatura megváltoztatásának kérdését.

Nem tudjuk, mit jelent az, hogy komoly megfontolás tárgyává lett a szerencsétlen gróf ügye. Vajjon csakugyan rájöttek-e, hogy igazi ok nélkül, valódi bűn nélkül nem lehet meghagyni egy embert a börtönben, még akkor sem, ha egy királyi hercegnőre emelte fel szemét. Ez magában elég arra, hogy a közvéleményt komolyan és állandóan foglalkoztassa. Mert vagy igazságos volt az ítélet, akkor minden részben ismertetni kell azt a világ előtt, hogy mindenki megnyugodhassék; vagy igazságtalan volt, akkor pedig Mattasich-Keglevichnek igazságot kell szolgáltatni. Egy emberen elkövetett igazságtalanság az egész társadalom sérelmét jelenti. Ki bizék tovább a törvénykezés igazságában, (ha a katonai törvénykezéstről van is szó), ha egy ember itéltetett el igazságtalanul?

De ennél még talán fontosabb, hogy a katonai judikatura elavult rendszere kerül reformálás alá. Ez régi óhaja minden embernek ebben az országban. S talán mégis belátják a vezető egyéniségek, hogy e kérdést tovább halasztani nem lehet.

TÁRCA.

Az óra megállt.

Irta: Castelnuovo.

(Olaszból.)

Tizenöt éve nem láttam Vivaldi Frigyesét. Együtt jártuk az iskolát, azután, amint már ez lenni szokott, mindegyikünk a maga útján haladt és elvesztettük egymást.

1866-ban olvastam a nevét a monte-suelói csatában megsebesültek között, jóval később pedig értesemre esett, hogy szülőföldjén, egy kis vidéki városkában ügyvédeskedik. Az iskolában fényes jövőt jósoltak neki és bár nem is volt az első, a legjobb tanulók közé sorolták.

A minap kénytelen voltam Frigyeset valami ügyben szülővárosában meglátogatni.

Ugy találtam, hogy megváltozott valamelyest, egyéb iránt tizenöt év alatt megváltoztattam én is. Arca halovány, szomorú és szenvedő, szakála és haja őszes volt.

— Hogy vagy? — kérdeztem őt.

— Jól — felelte röviden.

— És megsebesülésed?

— Csekélység! Szót sem érdemel!

Feleletének tárgyilagossága és a sietség, melylyel beszélni kezdett, arról győzött meg, hogy barátom határozott jellem, ki képes rá, hogy reggeltől estig a törvénykönyvvel bibe-lődjék.

— Nagy éleselműséggel beszélt és minden oldalról megvilágította az ügyet, mely hozzá vitt.

Ezután engedelmet kért, hogy szekrényéből előkutathassa az okmányt, amelyre szüksége volt.

Rögtön kisétálhatunk — mondta, de olyan fagyosan, hogy kedvem lett volna rögtön a farkánál hagyni.

— Milyen szép kilátás, — szóltam, hogy megtörjem a csendet.

— A másik szobából még szebb — jegyezte meg Frigyes, aki végre megtalálva az okmányt, felém közeledett. — Jöjj csak.

Miközben Frigyes az irással foglalatzkodott, szemem megakadt az állványon álló ingaórán, mely hat órát és tizenöt percet mutatott.

— Nini — mondtam — ez az óra meg-bomlott.

— Megállt, — felele haraggal, alig tü-r-tőztetve magát.

A régi divatu óra alabástrom oszlopokra támaszkodott, aminek a talpazata és feje bronzból volt.

— Remde, muzeumi tárgy? — kérdeztem nevetve, egyuttal közelebb hajoltam az órához, hogy lássam a szerkezetét is. Arra már nem emlékezem, hogy megakartam-e rántani az oszlopok közt függő zsinór gombját, de annyit tudok, hogy ő karomat megragadva, így kiáltott: — Ne nyulj hozzá!

Olyan hanghordozással mondta ezt, hogy meghökkentem.

— Szent Isten, hát mi történt? — kérdeztem aggodalommal.

— Bocsáss meg — felelt Vivaldi nyugodtabb hangon, erőltetett mosolylyal — félttem, hogy megtalálod lökni az óra ingáját.

Miközben ezeket mondta, szeme könnyel telt meg.

Megindultan szemléltem őt, nem mertem kérdezni semmit, mivel úgy látszott, nincs közlékeny hangulatban.

Végre Frigyes keresztbefonta a karját, a szék támlájára könyökölt és felém fordulva így szólt:

— Emlékszel-e még rá, mikor husz évvel ezelőtt pünkösdi vasárnapján és hétfőjén kirándultunk — Sacile mellé a Fausto Rioni-vilába?

— Nagyon is jól emlékezem, — feleltem, de nem tudtam mire céloz, Fausto Rioni ez idő szerint képviselő... Őt is elvesztettem a szemem elől.

— Nem emlékszel rá, amikor a cseresznyefára másztunk?

— Várj csak egy kissé, hadd gondolkozzam... igen... igen...

— Vasárnap délután volt. Mig mi a magas fára kusztunk fel, azalatt f. l. utcat lány állta körül a fát és mind azt kiabálta:

— Rajta, rajta! Csak gyorsan!
— Mi pedig ameddig a kezünkkel értük, szedtük a cseresznyét, azután lélekszakadva

A költségvetési vita. A Bud. Tud. jelenti: A költségvetés általános vitája a képviselőházban, részben a közvéleményt jelenleg foglalkoztató számos nagy jelentőségű kérdésnél, részben a parlamentbe jutott erők nagy számánál fogva, nagyobb terjedelművé vált. Most, az első hét végén még ötven vannak följegyezve a költségvetés mellett és tizenketten ellene. A költségvetési vita eszerint aligha fog véget érni február közepe előtt.

Egy belügyminiszteri rendreutásítás. A *Pol. Ert.* írja: *Fialka* Károly, Krasszó-Szörénymegye alispánja egy főszozolgabíró ellen felmerült panaszra úgy intézte a vizsgálatot, hogy annak költségei aránytalanul magas összegre rugtak, melyben aztán a panaszosokat elmarasztalta. A belügyminiszter ebben nyilván a panasz megboszulását és a panaszok beadásától való elriasztás szándékát látva, az alispánnak a következő utasítást adta:

Minthogy Odor Béla dr. és társai panaszában foglalt vádak megvizsgálása a tanuknak oly nagy számban való kihallgatását, mint ahogy az a fentebb érintett vizsgálat alkalmával történt, feltétlenül szükségessé nem tette és a vizsgálatnak a határozatban megállapított tetemes költségekkel való fogantatása indokoltnak nem mutatkozott, figyelmeztetem tekintetes uraságot, hogy jövőben a beadott panaszok folytán elrendelendő vizsgálatok alkalmával az eljárás költségekre való tekintettel csupán a tényállás kiderítése és megállapítása céljából szükséges tanukat hallgattassa ki, illetve a felesleges tanukihallgatásokat mellőzze. A miniszter helyett: *Gulner* államtitkár.

Román mozgolódások. *Nagy Szent Miklósról* írják: A képviselőválasztások óta városunknak és a közeli községeknek román lakosság mozgolódni kezd. A románság, mely eddig semmiféle politikai kérdéssel sem foglalkozott, mostanában élénk érdeklődést mutat a politikai dolgok iránt és a községi választásokon már mint teljesen szervezett párt jelent meg. Nagy Szent Miklóson a legutóbbi községi választásokon az összes állásokba román nemzetiségű, többnyire magyarelleszenes érzelmű jelöltjeit juttatta be ez a párt. A közeli Sáralfalva községben tegnap kellett volna a tisztújításnak megtörténnie, de mert *Gyertyánffy* főszozolgabíró a románok jelöltjeit nem jelölte, a nép lazongani kezdett és a kirendelt csendőrségnek kellett közbelépnie. Egy lázongó oláht a fején könnyen meg is sebesítettek és talán nagyobb baj is támad, ha a főszozolgabíró közbe nem lép és a választást el nem napolja. A közeli Szerb-Csanádon szintén erősen készülődik a románság, hogy saját jelöltjeit juttassa be a községi állásokba.

Az itteni és a környékbeli magyarság körében a románok ezen agitációja némi aggodalmat kelt, mert kisebbségük tudatában a nemzetiségi eszmék kiélesedésétől tartanak. Ennek az aggodalomnak van is valamelyes alapja, mert például Nagy Szent-Miklóson a képviselőtestületben többségben lévő románok már is mozgalmat indítottak az iránt, hogy a jegyzőkönyvek román nyelven vezettetessenek.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, február 3.

A folyosókon élénk mozgolódás, sürgésforgás volt egész délelőtt. Frakkos küldöttségek suttogtak, miniszterek jártak-keltek, szóval olyan élénk volt az élet, mint amikor viharok előszelei mutatkoznak. Holott a kedélyek egészen csendesek voltak. A napirenden semmi botrányra alkalmas tárgy sem volt. Mindössze annyi történt, hogy Pekár Gyula, a legszebb Gyula szűzbeszédet tartott, mint a könyvtári bizottság előadója és hogy ott váratlanul megobstruálták: Szederkényi, Beöthy, Madarász és Perczel Dezső. De baj nem történt, őt még a Veszeloyszky Károly tót nemzetiségi honatya szűzbeszéde sem keltett rendkívüli emóciót. Ravaszul kezdte beszédét, ki-kiugrott a helyes okoskodás keretéből s ezért az elnök többször rászólt, de azután a véghetetlen követelések és felesleges szófecsérlések unalmában veszett el a tót nép képviselője, a ki, hogy igazságosak legyünk — néhány hazafias kijelentést is tett és a hazaárulást sem lehetne ráfogni. Egyes tót programkövetelmény, mint például az ingyenes oktatás, a hitbizományok megszüntetése, az új nemesség korlátozása rokonszenvet keltett, de mert vontatott, tótos kiejtésű beszéde unalmat szült, végül nem igen hallgatták.

A szünet után Baross Károly beszélt hosszabban.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Lukács László és Plósz Sándor miniszterek.

Elnök bejelenti, hogy a Kovács Pál érsek ujvári képviselő ellen benyújtott petíciót a Kuria elutasította, de Timon választói panaszszal járultak a képviselőház elé. E panaszt kiadhatja a bíráló bizottságnak döntés végett. (Helyeslés.)

A Ház ezután harmadszori olvasásban is elfogadta a Nagybritanniával Romániával kötött és a büntettek kiadatásáról szóló törvényjavaslatokat.

Fassie Tódor előadó jelentése alapján elfogadták a képviselőház 1896—1901-iki számadásait.

A képviselőház könyvtára.

Pekár Gyula előadó betérjeszti a könyvtári bizottság jelentését.

Szederkényi Nándor kifogásolja azt, hogy a régi országgyűlési irományok beszerzésére szánt összeget az idén 10,000 koronáról 4000 koronára szállították le. Holott azok beszerzése feltétlenül szükséges. Hivatkozik Angliára. A magyar tudományos akadémiának kellene azokat beszeresni.

Rakovszky István: Törődik is az va amivel!

Szederkényi: Indítványt nyújt be arra nézve, hogy az előirányzott összeget emeljék fel ismét 10,000 koronára.

Beöthy Akos csatlakozik Szederkényi indítványához, mert sok fontos iromány beszerzése szükséges.

Perczel Dezső azért nem fogadja az indítványt, mert 10 év óta az előirányzott összeget felhasználni nem lehetett és így felesleges most is nagyobb összeg előirányzása.

Madarász József szűkeblűségnek tartja, hogy az összeget megtagadják. A ki még ennyit se szavaz meg régi könyvekre, arra azt mondja: Nincsen abba semmi virtus, verje meg a Jézus Krisztus! (Nagy derűtség.)

Széll miniszterelnök: T. Ház!

Beöthy: Tessék elfogadni!

Széll: Elfogadja Szederkényi indítványát. (Élénk helyeslés balról.)

A jelentést tudomásul vették. Szederkényi indítványát elfogadták.

Következett

a költségvetés tárgyalása.

Veszeloyszky Károly kellemes kötelességének tartja a felszólalást. Hála köszönetet mond ő felségének azért, hogy megengedte a szabad és tiszta választást és köszönetet mond ezért a kormánynak is, mert csak ez tette lehetővé, hogy ők idejöhettek.

Elnök: Nem hagyhatja szó nélkül e szavakat. A képviselőválasztás tenye nem a király cselekedete. A tiszta választás a kormány kötelességéhez tartozik. (Zajos helyeslés, éljenzés és taps.)

Lengyel: Ki, azok a mi, a kiknek a nevében beszél?

Veszeloyszky: 4 tót, 1 szerb. Kijelenti, hogy ők az egységes és oszthatatlan magyar állam hívei. (Tetszés.) Magyarország sohasem mon-

rátuk az ágakat. Eső módjára hullott a gyümölcs, melyet a lányok ruhájukkal — és felémelt kőtenyéjükkel fogtak fel.

A lányok közül három Faustó leány volt, három pedig idegen... A legidősebb lehetett vagy tízéves... Magas, szőke leányka volt, haja szőke fonatokban omlott vállaira, nagy, kék szeméből kedesség és értelem tükröződött...

— Oh most már egész jól emlékszem! — kiáltottam. — Engedd, hogy folytassam... Szőke hajfonata kék selyemszalaggal volt megkötve...

— Igen, valóban...
— Rózsaszínvirágu fehér perkálsruhácskában volt...

— Igen, igen.
— Ugy hívták hogy... Oh! itt cserben hagy az emlékezetem.

— Ugy hívták, hogy Virginia.
— Igen, Virginia. Nos?
— Nos, néhány év múlva ez a leányka lett a feleségem.

Körülnéztem. Frigyes hálószobáján nem látszott meg, hogy házasméner lakása.

— Talán meghalt? — kérdeztem habozva. Vivaldi igenlőleg bólintott és kezével befedte a szemét.

— Már régebben? — folytattam.
— () nem, — felelte — 1866. március havában. Azt kérde, ugy-e, hogy mi összefüggésben van ez ezzel az órával?

— Arcmról olvasta te a kérdést.
— Hat hónapja voltunk házások, mikor Virginia megbetegedett... boldogságunk ege-

at hónapig volt felhőtlen. Mi baja lehetett, nem tudom; nem tudták az orvosok, nem tudta azt senki... Nem szenvedett... lassan haldoklott. Nem hitte azt sem ő, sem én, hiszen terveket szőttünk a jövőről! Így például egy napon sietve mutatott arra az órára, amit joggal neveztem muzeumi tárgynak és arra kért, hogy ezt az özönvízelőtti órát mással cseréljem fel. Megígértem, hogy mihielyt Velencébe meggyünk, kedvére valót vásárolok neki.

Bizony nem hittem, hogy nem lesz rá alkalmam. Kétten valánk csak. Szülei elhaltak, árva volt, miként én. Nem akartam, hogy rajtam kívül más is viraszson mellette. Mennyi álmatlan éjjelt töltöttem ágya mellett ülve. Hol elszenderedett, majd fölemelkedett és hízogó szavakat sugdosott nekem s ismét mély álomba merült. Ráról-órára nem hallatszott egyéb a szobában, mint lélekzetvétele és az óra ketyegése.

Egy este, mikor nyugtalanabb volt, mint máskor, azt kérdeztem tőle:

— Bánt téged az óra ketyegése?

— Nem, — felelte halkán.

Az órát hetenkint csak egyszer kellett felhuzni. Amikor Virginia még egészséges volt, ő végezte ezt; betegsége alatt ez a tisztség reám szállt. De a testi és lelki szenvedések kitörültek emlékezetemből az idő fogalmát, az egyik héten két nappal hamarabb, a másik héten egyáltalán nem huztam fel az órát.

Az 1866. év március 29-éje zöldcsütörtök-re esett. Ha mindent felednék is, e napot nem fogom elfeledni soha. Virginia reggel még a közeledő húsvéti ünnepeket emlegette.

— Ugy-e, boldogok leszünk, nemde? kérdezte. Beszédének könnyed hanghordozásából, mintha kételkedést vettem volna ki, amely kétségbe ejtett. Délután négy óra tájt Virginia megkért, hogy bontsam ki a haját, a fonatok terhére voltak. Engedelmeskedtem, szőke haja csakhamar vállára omlott. Ezután így szólt:

— Nyisd ki az ablakot egy pillanatra, hisz tavasz van!

Gépiesen, szótlánul keltem fel.

— Be szép! — kiáltott ságyából gyönyörködött a kilátásban, amit te csak az imént csodáltál meg.

— Elég már — csukd be kérlek.

Szemét lehunyta és mély álomba merült. Melléje ültem — ágyról lecsüngő kezét kezembe véve.

Sötétetni kezdett; a nap fénye gyöngén szűrődött át a perzsa függönyökön, mindinkább tért foglalt a homály, a néma csöndbe csak az óra ketyegése vegyült.

Egyszerre megszűnt ketyegni.

— Megállt az óra — mondta alig hallhatóan Virginia.

Ugyanabban a pillanatban felsóhajtott, keze megrándult és — hidegülni éreztem az enyémben.

Bejött a házinep, kigyult a világ. Virginia halott volt. Az óra állt, 6 óra 15 percet mutatott.

... Te is sírsz, barátom? ... Tudom, hogy mindig jó szíved volt.

dott le teljes függetlenségéről és nem fog lemondani. De addig is, a míg azt kivivhatja és a terheket csökkentheti, vagy könnyebben elviselheti, az 1867. XII. cikkben lefektetett elvekhez ragaszkodnak. Elismeri az egységes magyar politikai nemzetet, de az 1868-iki nemzetiségi törvény alkalmazását kívánja. A felsőbb bíróságoknál ne legyen egyedül használatos a hivatalos magyar nyelv, de az alsóbb bíróságoknál, a törvényszéknél a saját nyelvén vélekedhessen a nép. Hogy nálunk a nemzetiségi törvényt nem alkalmazzák, abból sok baj származik. Ezért utaznak a tótok Amerikába. (Derűtség, mozgás.)

Rákosi Viktor: Amerikában sem tót a hivatalos nyelv! (Nagy derűtség.)

Veszelyvsky: Itt a tót megvetésben részesül. (Zajos felkiáltások: Nem áll! Nem igaz! Nem úgy van!)

Elnök: (Csengés). Ne használjon a képviselő ur oly kifejezéseket, a melyek oly szinben tűnethetnek fel a magyar nemzetet és parlamentet, mintha itt izgatás történnék a nemzetiségek ellen. (Általános, zajos tetszés, taps.)

Veszelyvsky: A tótok Amerikában tót nyelvű templomokat és iskolákat építhetnek.

Lukács Gyula: Orosz pénzzel! (Igaz!)

Veszelyvsky: A progresszív adó behozatalát kívánja a nagy birtokra, a nagy iparra és nagy tőkére. (Helyeslés.) Követeli az általános választói jogot községenként való titkos szavazással, továbbá a szabad gyűjtési jogot, ingyenes oktatást az elemi iskolától az egyetemig, mert ugyis az államnak élünk. (Tetszés balról.) Kéri, hogy a nemesség adományozása nagyobb körülményekkel történjék.

Felkiáltások a székben: El kell törölni!!

Veszelyvsky: Kívánja továbbá az új hitbizományok alakításának megszüntetését, miután a nép a földbirtokok hiánya miatt megélni már nem tud. A katonai szolgálatnak két évre való leszállítását követeli, továbbá a közigazgatási reform gyors és sürgős beterjesztését. A virilizmus eltörlését is kívánja és azt is, hogy a községi tisztviselők, a megyei és városi törvényhatóság tagjai ne lehessenek. Végül kijelenti, hogy a míg e kívánalmak nem teljesülnek, a költségvetést nem fogadja el.

Elnök az ülést felfüggeszti.

Szünet után

Baross Károly a gazdasági válságról s ennek okairól akar beszélni. A fő oka ennek a mezőgazdaság kedvezőtlen helyzetében van. Ez egyrészt a kivándorlásban és másrészt a bevándorlásban nyilvánul meg. (Élénk helyeslés a néppárton.) és abban, hogy számos földbirtokot árvereznek el. Kár, hogy nincs mezőgazdasági statisztikánk. Földbirtokaink nagyon megvannak terhelve. A legutóbbi 35 évi kormányzat igen kedvezőtlen volt a földbirtokokra és a gazdaságra. (Tetszés a néppárton.)

Rakovszky István: Jöjjön inkább ide, ha így gondolkozik

Baross: Azonban bizik a kormányban, hogy a gazdasági viszonyokkal számolni fog, mint a hogy azt már is megteszi. (Derűtség a néppárton.) A mezőgazdasági válságra sürgős szükség van. Az őrési forgalom megszüntetésének fentartását, raktárak felállítását, a szüretnek szabályozását, a forgalom fejlesztését, a Baja és Báltaszék közötti hid felépítését és nagy telepítési akciót óhajt. A költségvetést bizalomból elfogadja.

Holló Lajos a képviselőválasztáson tapasztalt dolgokról beszél. Nem látja a tiszta választást. Nemzetiségektől *érzelmi közösséget* követel. Inkább segítenének az ország konszolidációjának munkájában a helyett, hogy a külföldre kacsingatnak.

Veszelyvsky: Nem igaz!

Holló végül határozati javaslatot nyújt be a parlamenti és képviselőválasztási reform tárgyában.

Holnap folytatják a budget vitát.

TÁVIRATOK.

A bur háború.

Pretória, február 2. A *Wilge* és *Leeuw-spruit* összefolyásánál január 25-én ütközet volt, a melyben 100 bur Wesselo kommandójából átkelt a *Wilge* folyón, valamivel alább az említett helynél és megtá-

madta a délafrikai könnyű lovaság utóvédjét. Hetven bur, akik *De-Wett* derék hadához tartoztak, megtámadta a könnyű lovasok hadállását, nyilván azzal a szándékkal, hogy a hatalmába kerítsen egy pompom ágyut. Az angolok azonban gránátokkal lövöldöztek rájuk, mire visszavonultak. *De-Wett* hetedmagával elmenekült. *Steyn* harminc emberrel Reids és Bellehem között áll.

Kína.

Peking, február 3. Egy császári rendelet *Junghut* első és *Vanvencsaut* második nagytitkárrá nevezi ki. A külügyi hivatal azzal a tervvel foglalkozik, hogy külön követséget küld Washingtonba, hogy köszönetet mondjon *Roosevelt* elnöknek azért a rendkívül barátságos politikáért, melyet az Egyesült-Államok a kínai zavarok és a béketárgyalások alatt Kinával szemben követtek. Az Egyesült-Államok kormányánál puhatolózni fognak arra nézve, hogy az ilyen követséget szívesen látná-e.

Az Aradi Első Takarékpénztár közgyűlése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 3.

Hatvanegyedik évi rendes közgyűlést tartotta immár vasárnap az *Aradi Első Takarékpénztár*, amelynek eseményekben gazdag múltja s a magyar pénzpiacra jelentős neve van. A nagy számmal egybegyűlt részvényesek ezuttal is örövendve vették tudomásul, hogy az intézet vezetői az általános gazdasági pangás dacára minden lehetőt elkövettek, hogy az üzletágakban emelkedés történjék s ezt buzgó, fáradhatlan munkával sikerült is kivívniok, a miért a részvényesek nem késték elismerésüknek és köszönetüknek adni kifejezést mind azok iránt, kiknek az elért sikerben részük van.

Nagy ovációval vették körül ez alkalommal a részvényesek *Ottenberg* Tivadar vezérigazgatót azért a korszakot alkotó, pompás munkáért, melyben az intézet hatvan éves történetét megírta. A szerző, mint már említettük, a takarékpénztár története mellett Arad városának közgazdasági monografiáját is bemutatja. Megkapóan érdekes korrajz az intézet alapításának története. Az intézet fejlődésének további korszakaiba is, amelyeket gondos, és szerencsés kézzel festett meg a monográfia érdemes írója, minduntalan reflektálódik Arad közéletének egy-egy történeti momentuma. Ebből a munkából csak egy rész hiányzik, amit az írói szerénység hallgatott el, t. i. annak a nagyhatású tevékenységnek a jellemzése, a melyet *Ottenberg* az intézet élén immár hetedik esztendeje fejt ki. A ki azonban egy pillantást vet az eddigi eredményekre, az bizvást elmondhatja, hogy a vezérigazgató működésének megkezdésével egy újabb szép jövő kiinduló pont vette kezdetét, a melynek záloga a jelenlegi vezérigazgatónak kiválóan érdemes egyéniségében fekszik. Az intézet igazgatósága helyes példát adott a szakszerű és érdekes mű fényes kiadásával. *Ottenberg* Tivadar pedig hasznos, dicséretes munkát végzett megírásával.

A részvényesek nevében *Ottrubay* Károly kir. törvényszéki elnök mondott szép, bensőségteljes beszédben köszönetet a könyv szerzőjének, a közgyűlés pedig egyhangulag elhatározta az ő indítványára, hogy *Ottenberg* iránti köszönetét jegyzőkönyvileg megörökíti.

A közgyűlés lefolyásáról egyébként a következő, részletes tudósítást adjuk:

(Az előző megnyitó.)

Sarlot Domokos elnök örömei üdvözli az intézet 61 évi közgyűlésén megjelent részvényeket. Bejelenti, hogy 422 részvény van léteve, jelen van pedig 52 részvényes 160 szavazat képviselőtében, tehát a közgyűlés határozatképes. Az ülés jegyzőkönyvének vezetésére *Müller* Károly intézeti ügyvédet, hitelesítésére pedig *Ottrubay* Károly és *Szalay* Károly részvényeseket kéri fel.

A tárgysorozat elintézése előtt bemutatja a részvényeseknek a múlt közgyűlésen megválasztott új igazgatót, *Parecz* Györgyöt, a ki eddigi rövid működése alatt is minden mérvben megfelelt a személyéhez fűzött várakozásnak. Midőn t melegen üdvözli, kéri, hogy továbbra is tevékeny részt vegyen a takarékpénztár ügyeinek intézésében. (Élénk éljenzés.)

Visszatekintést vetve a lefolyt üzleti évre, jelentheti, hogy a gazdasági pangás s az ennek folytán beállott nyomasztó helyzet még mindig állandó, sőt némileg emelkedett volt. Ennek dacára az igazgatóság abban a szerencsés helyzetben van, hogy az intézetet minden irányban fejlesztette s az egyes üzletágakban nagyobb forgalmat biztosított. A részvényesek nemcsak az elmúlt évi osztalékban részesülhettek, de jelentékenyen gyarapítja az igazgatóság azon alapokat is, melyeknek gyamolitása az intézetnek kiváló érdekében áll. E közhasznú, áldásos tevékenységért melegen üdvözli az igazgatóságot s a részvényesek összesége nevében a legnagyobb elismerésnek és köszönetnek ad kifejezést. (Helyeslés.)

Bejelenti azt a kiváló fontosságú momentumot, hogy *Ottenberg* Tivadar vezérigazgató megírta az intézet hatvan éves fennállásának történetét. (Éljenzés.) Ez a nagy gondolat, tudás és fáradsággal megszerkesztett mű nemcsak magát az intézetet érdekli, de érdekli Arad várost is, mert a városnak egy jelentékeny időre vonatkozó, korszakot alkotó gazdasági története van ott szakszerűen, vonzóan megírva. Élénken visszaemlékeznek ma is azokra a kiváló emberekre, kik akkor az intézet élén állottak. Áldja emléküket, hogy a takarékpénztár alapításában, fejlesztésében oly nagy tevékenységet fejtettek ki, s Aradváros érdekében is sokat tettek, mely munkájukért az utókor mindig hálaival emlékeztetik rájuk vissza. Végül köszönetet mond *Ottenberg*nek úgy az igazgatóság, mint a részvényesek nevében a kitünően megírt, tanulságos, érdekes könyvért. (Éljenzés.)

(A jelentések beterjesztése)

Erre *Ottenberg* Tivadar vezérigazgató felolvasta az igazgatóság jelentését a lefolyt üzleti évről. A jelentés széles alapon, körülményesen válaszolja a pénzpiac és a gazdasági állapot helyzetét, majd áttérve az intézetre, megemlíti, hogy a *betétek álladéka* az előző évvel szemben jelentékeny emelkedést mutat, amennyiben 1901. évi december 31-én 12,612,662 korona 74 fillér betét volt, míg az előző év végén 11,880,557 korona 34 fillér volt a *betétek álladéka*, melyilyként 732,105 korona 40 fillér emelkedést tüntet ki. Az összeforgalom a múlt évben 220,686,895 korona 14 fillért tett ki.

A múlt évi nyereség felosztására vonatkozólag az igazgatóság a következő javaslatot terjeszti be:

Az 1901. évi mérleg szerinti tiszta nyereség a múlt évi 24,000 K elővezetésével együtt	218,735.99
Ennek folytán a 218,735 K. 99 f. nyereség az alapszabályok 107. §-a rendelkezése szerint következőleg osztandó fel:	
1. 800 drb. 600 koronás részvény 480,000 koronát tevő részvénytőke után 6% kamat	28,800.—
2. A múlt évi elővezetés és a 6% kamat levonásával még fennmaradó 165 935 K. 99 f-ből:	
a) 10% a rendes tartalék-alapnak	16593.60
b) 8% jutalék az igazgatóságnak	13274.88
c) 2% jutalék a vezérigazgatónak	3318.72
d) 2% a hivatalnokok nyugdíjalapjának	3318.72
	36505.92
3. A felügyelő-bizottság tiszteletdíja az 1901. évre	2400.—
4. 800 drb részvény osztalékának 160	

koronára leendő kiegészítésére felül- osztalékul	99200.—
5. Jótékonycélú adakozásokra	3000.—
6. Az intézet hivatalnokainak jutalmazá- sára	6500.—
7. A rendes tartalékalap rendkívüli ja- vadalmazására — hogy az 840000. ko- ronára kiegészíthető legyen	3406.40
8. A tisztviselői nyugdíjalap rendkívüli javalmazására 100,000 koronára le- endő kiegészítésére	9681.28
9. A háztartás csökkenési tartalék-alap javára	5242.39
10. Az 1902. évi nyereség számlára elő- vezetendő	24000.—
Osszesen az 1901. évi mérleg szerinti nyereség	218735.99

Habár az elért eredmény az eddigieket ismét meghaladja, az osztalékot ez évben is részvényen-
kint 160 koronában kérjük megállapítani és hatá-
tozatilag kimondani, hogy ezen osztalék folyó évi
február hó 3-tól kezdve a 14. számú szelvény elle-
nében intézetünk pénztáránál, vagy pedig Budapes-
ten a „Magyar általános hitelbank“-nál kifizetessék.

A felügyelő bizottság konstatálja, hogy az
intézeti ügykezelés minden pontjában rend és
teljes pontosság uralkodik. A felügyelő bizott-
ság mindenben hozzájárul a felosztási terve-
zethez s kéri a felmentvények megadását.

Szende Tivadar dr. indítványára a zárzá-
madás adatait felovasottnak tekintették.

Erre az elnök kimondja az egyhangulag
meghozott határozatot, hogy a jelentések tu-
domásul vétetnek s a felmentvény úgy az igaz-
gatóságnak, mint a felügyelő bizottságnak meg-
adatik.

(A részvényesek köszönete.)

A részvényesek nevében Ottrubay Károly
kir. törvényszéki elnök emelkedett most szó-
lásra s éljenző helyesléstől többször megsza-
kítva a következőket mondotta:

Mélyen tisztelt közgyűlés!

A most felolvasott jelentés és mérlegből azon
örvendetes meggyőződést szerezhetjük, hogy az
elmúlt év erkölcsi és anyagi sikereiben egyaránt
gazdag volt; hogy a súlyos gazdasági viszonyok
dacára az eredmény mégis jó volt; hogy az ál-
talanos pangás dacára, minden üzletág haladást
tüntet fel; hogy a betétálladék 730.000 koroná-
val, a váltótárca 560.000 koronával, a tiszta ha-
szon néhány ezer koronával emelkedett; és az
intézet fellendült. Ezt az igazgatóság, a vezér-
igazgató, a felügyelő-bizottság, és a tisztviselői
kar buzgó, öntudatos, körültekintő fáradozásának
és eber gondosságának köszönhetjük.

Nem hagyhatjuk meg megemlékezés nélkül azon
nagy erkölcsi sikert sem, a melyet az intézet hat-
van éves történelmének megírása az intézetnek
magának, és érdemes szerzőjének Ottenberg Ti-
vadarnak is hozott; nemcsak a helybell, hanem a
fővárosi sajtó is osztatlan dicsőretekkel halmozta el
a művet, amely nemcsak a takarékpénztár, ha-
nem Aradváros és Aradmegye közéletének is ér-
dekes története, és bü rajza annak, hogy a 60
év előtti zsonge alapítás, hogyan fejlődött ki ha-
zánk egyik legtekintélyesebb pénzintézetévé.

Indítványozom ennél fogva, hogy az igazga-
tóságnak a vezérigazgatónak, a felügyelő-bizott-
ságnak és tisztviselői sarnak köszönetünket fejez-
zük ki, és ez jegyzőkönyvbe vétessék; egyszer-
smint Ottenberg vezérigazgató urnak azon fárado-
zásaiért amit az említett történet megírása körül
kifejtett, elismerésünket nyilvánítsuk és csatlakoz-
zunk azon általános méltánylásokhoz, amelylyel műve
mindenütt találkozunk.

Az indítványt egész terjedelmében, zajos
helyeslés közt egyhangulag elfogadták s ezzel
a közgyűlés véget ért.

Jelen voltak: Andronyi Károly, Assael Adolf
Abraham, Braun Mór, Dr. Bogdán Virgil, Domány
József, Domány János, Dániel Kálmán, Dobiaschi Józ-
sef, Eckhart Ede, Eles Armin, Fényes Dezső, Fun-
kelstein József, Glück Károly, Hann Alajos, Hollán-
der Ignác, Hoffmann Antal, Hermann Gyula, Kohn
S. N., Kohn Zsigmond, Koszka Gusztáv, Kálmán
Ferenc, Kuttu Gyula, Kövér Márton, Kohn Józ-
sef, Keresztes Gyula dr., Lacay Gyula, Lengyel
Frigyes, Lengyel Tivadar, Leopold Zsigmond, Lustig
Armin, Maresch Gyula, Müller Károly, Mihalik Józ-
sef, Mittler Izidor dr., Ottenberg Tivadar, Ottrubay
Károly, Parecz György, Pollák Vilmos, Priegl István
dr., Robitsak Agoston dr., Reicher Károly, Szalay
Károly, Sarlot Domokos, Szende Tivadar dr., Schus-
ter Illés, Scharner Sándor dr., Steiner Ferenc,
Steiner Jakab, Schusztar Henrik dr., Szécsényi Adolf,
Steinitzer Pál dr., Spitzer Ignác, Tedeschi Viktor,
Tisztai Lajos, Tolnai János dr., Tagányi Gusztáv,
Winkler Mór, Wallfisch Armin, Weisz Markus, Weisz
Sándor, Weisz Samu.

EGYESÜLETI ÉLET.

A polgári jótékony-egyesület közgyűlése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 3

Az aradi polgári jótékony egyesület, Arad
ezen legrégebb és legzajtalanbbul működő egye-
sülete vasárnap tartotta meg hetvenegyedik köz-
gyűlését.

Az évi jelentésből kitűnőleg az egyesület
az elmúlt évben az Orczy-utcában levő „Men-
ház-át megnagyobította és az 1901 ik évben
10.271 korona 80 fillért fordított segélyezésekre.
Az elmúlt évben az egyesület pénztárát
nagy kiadások terhelték, mert sokan kopogtat-
tak az egyesület ajtajánál segítségért. Az évi je-
lentés szép szavakkal emlékezik meg az egye-
sület tagjainak jóakaratu munkásságáról.

Az 1901-ik évben a pénzügyi egyensúlyt
azon összeg (1571 korona 20 fillér) állította
helyre, melyet Arad polgárai a maguk körében
gyűjtöttek és az egyesület elnöke: Sarlot Do-
mokos nevére „Sarlot Domokos alapítvány“ cí-
men az egyesületnél elhelyeztek. Ezen összeget
Sarlot Domokosnak közszolgálatának 25 éves
volta alkalmából gyűjtötték össze és ezen ösz-
szeg kamatait mindaddig a tőkéhez kell csa-
tolni, míg az 2000 korona nem lesz. Azután is
csak a kamatokat szabad felhasználni.

Az évi jelentés hálás szavakkal emlékezik
meg mindazokról, a kik az elmúlt évben is
megemlékeztek az egyesületről. Ugyancsak el-
ismeréssel adozik Sarlot Domokos elnöknek,
Domonkos Lajos alelnöknek, Tedeschi Viktor
pénztárosnak és Pozsgay Lajos dr. főorvosnak
odaadó munkásságukért.

A látogatott közgyűlést Sarlot Domokos el-
nök tartalmas szép beszéddel nyitotta meg,
melyben vázolta az egyesület céljait, az elnök-
ség munkásságát és megköszönte azon figye-
lmet, melyben Arad polgárai őt és az egyesü-
letet részesítették, midőn a nevére alapítványt
tettek.

Kovács Vince egyesületi titkár felolvassa
évi jelentését, melyet a közgyűlés éljenzéssel
fogadott. Az egyesületnek jelenleg 651 tagja
van és összes vagyona: 150,044 korona 77
fillér.

Domonkos Lajos az elismerés hangján szól
Kovács Vince érdemeiről, melyeket munkás-
sága által szerzett és indítványozza, hogy a
közgyűlés a titkárnak elismerését és köszöne-
tét fejezi ki.

Az 1902 ik évre pénztárvizsgálókul meg-
választották: Reicher Ferencet, Kilenyi Jánost
és Kohn S. N.-t, s azután a közgyűlés véget ért.

(*) Az aradi dalegyület. Aradnak e régi jó
hírnevű dalárdája, tegnap délután tartotta har-
minczharmadik évi közgyűlését Nikolics Döme
elnöke alatt. Nádas Gyula titkár évi jelen-
tését, mely szerint a dalegyület úgy a társadalmi
életben, valamint minden hazafias ünnepélyen
tevékeny részt vett, a közgyűlés tudomásul
vette. A dalegyület múlt évi közgyűlése, a mó-
dosított alapszabályoknak jóváhagyása reményé-
ben, a tisztikart 3 évre választotta meg. Ezen
határozatot a közgyűlés hatályon kívül he-
lyezte s ennél fogva a legközelebbi közgyűlésen
megejtik a tisztújítást. Nagy lelkesedéssel fo-
gadták Weisberger J. indítványát, mely szerint
a hazafias dalegyület a Kossuth-szobor javára
hangversenyt rendez.

(*) A magyar nyelv-terjesztő egyesület vasárnap
délután tartotta meg közgyűlését. Az újonnan
megválasztott tisztviselők névsora ez: Elnök:
Tóth József, alelnök: Kocsi József, pénztár-
nok: Kocsi Ferenc, ellenőr: Markovits Miklós, jegy-
ző: Gáll József, orvos: Ottvös Dániel dr., vá-
lasztmány: Németh Sándor, Králicsek József,
Csököny Albert, Kiss János, Tokai István, To-
kai Lajos, Vandracsek Károly, Galló István,
Hadadi Sándor, Palásti János, Sváb János,
választmányi póttagok: Ordög József, Megyery
András, Adusz Bert, Kuzmann Illés, Szeifert
János, Solymosi József, Ribárszky István, zász-
lólívó: Mangel Károly. — Disztagokká válasz-
tották a következőket: diszelnökké Urbán Iván
főispánt, disztagokká: Bohus István bárót, Bo-
hus Lajos bárót, Váscrhelyi Béla, Institoris Kál-
mán, Nikodém János, Tedeschi Viktor, Pichler
János, Heinrich Sándor, Fischer Eliz, Barabás
Béla dr. orsz. képviselő, Neuman Dániel, Otten-
berg Tivadar és Szilvássy László dr.-t.

(*) A munkás betegsegélyző egyesület Az
aradi általános munkás-betegsegélyző-egyesület
vasárnap délután fél három orakor a Tökölly-tér
6. szám alatti helyiségben tartotta évi közgyű-
lését. A jelentés tudomásul vétele után megvá-
lasztották újból elnöké Nyígy Györgyöt, jegyző
Lukács János, titkár Klug Ferenc lett. A vá-
lasztmány nagy részben a régi maradt. A köz-
gyűlésen a hatóságot Kovács Antal rendőrhad-
nagy képviselte.

(*) A magyarországi munkások rokkant és
ayudijegylete folyó hó 5 én este 8 orakor rendes
egyleti helyiségükben fontos ügy megbeszélése tár-
gyában rendkívüli választmányi ülést tart.

Az aranyos-medgyesi választás.

(Szentiványi Gyula mandátuma.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 3

Az aranyos megyesi választókerületben 1901.
október hó 3-án lefolyt képviselőválasztás al-
kalmával Szentiványi Gyula, kormányparti je-
löltet választották meg képviselőnek 719 szó-
többséggel a szintén szabadelpvűparti Pásztori
Arkád, Basil-rendü szerzetessel szemben.

Mihali László és társai petícióval támadták
meg a választást s a kérvényt ma tárgyalta a
kir. Kuria I. választási tanácsa Paiss Andor
elnöke alatt. A kérvényezők meghatalma-
zottja Bihari Mór dr. ügyvéd, a választást Ra-
gályi Lajos dr. védi.

A kérvény ellen alaki kifogás nem emel-
tetvén, a kérvényezők meghatalmazottja előre-
bocsátja, hogy Pásztori Arkád, a bikszádi zárdá
volt főnöke nagy népszerűségnek örvendett a
kerületben, mert gyámolítója, tanácsadója
volt a szegény népnek, s e nép csak halálának
akart kifejezést adni, amikor Pásztorinak a
jelöltséget felajánlta. Szentiványi érezte Pász-
torinak hatalmát a népen, s hogy magának a
többséget mégis biztosítsa, etetés-ítatáshoz, s a
hol ez nem sikerült, a vesztegetés simább, de
hatékonyabb fegyveréhez fordult. Azonkívül
erőszakkal megakadályozta a választókat, hogy
Pásztorira szavazzanak, s részes volt abban is,
hogy megbizottai a vallási tisztelet tárgyait a
választók gyülekezetében használták. A köz-
hivatalnokok utasítást adtak alárendeltjeiknek,
s több választót hivatalos presszióval kényszeri-
tettek arra, hogy Szentiványira szavazzanak,
sőt rendőrséget és fegyveres erőt vették igénybe
azért, hogy a választókat Szentiványi javára
szabad választói jogukban korlátozzák. A vá-
lasztókat személyes szabadságukban is korlá-
tozták, s a választási elnök intézkedése egytől-
egyig Szentiványi-nak kedveztek. Mindezen tén-
nyek igazolására a támadók képviselője szá-
mos tanut sorol fel, s végül kéri a Kuria-t,
érvénytelenítse Szentiványi Gyulának az ara-
nyos megyesi kerület képviselőjévé történt meg-
választását, illetve mondja ki a kerület meg-
választott képviselőjének Pásztori Arkádot, mint
aki az érvényes szavazatok többségét elnyerte.
Szükség esetére kéri a bizonyítási eljárás el-
rendelését.

Ragályi Lajos választóvédő azzal kezdi be-
szédét, hogy ez a petíció is egyike azoknak,
melyeknek aláírói azt sem tudják, miről van
szó; közülök 9 nemcsak magyarul nem tud,
de analfabéta is, — és a kérvény szerkesztői
itt sem igen látszanak törődni azzal, hogy az
esetleges vizsgálat furcsa világot fog vetni szá-
vahihetőségükre. A kerületet eddig is képví-
selt Szentiványi könnyen győzött volna erősebb
jelölt ellen is, mint Pásztori Árpád, akiről köz-
tudomásu a kerületben, hogy a bikszádi zárdá-

főnökségből szegénységi fogadalmával nagyon is ellentétben álló, s a nép és a papi dekorum megóvása szempontjából türethetlenné vált pénzszerzési üzelméi miatt *figyelmileg előmozdított*. Ezt *Szentiványinak* tulajdonította, s megígérte neki, hogy legközelebb fellép ellene, s a célra „félretett már 20.000 frtot”. Üzenetét be is váltotta, dacára annak, hogy igen jól tudta, hogy az összeférhetlenségi törvény alapján mandátumát ugys megsemmisítik. Most folytatni kívánja boszuját, de törekvése bizonyára véget ér a mai tárgyalással. Kimutatja, hogy a legtöbb megvesztegetettnek jelzett egyén *Pasztorira* szavazott, s egyébként is a kérvény egy részében foglalt adatok a képviselőház elé tartoznának, s röviden összegezvén jogi fejtegetését, kéri a petíció elutasítását.

Az ítéletet holnap délelőtt hirdeti ki az elnök.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Február 8. Az aradi állami tanítóképző intézet növendékeinek hangvers nnyel és táncal egybekötött Mikos-ünnepélye (Központi Szálló.) — Az aradi kereskedő ifjuság táncvigalma (Fehér Kereszt.) — Az új szent-annai társaság táncvigalma (Zimmermann-vendéglő.) — A kis-jenői járás jegyzői-egyletének táncvigalma (Kaszinó.) — Az aradvidéki tanítók-egylete borosjenői szakkörének hangversenyvel egybekötött táncmulatsága (Kaszinó.) — Az Acsev. főmühelyszemélyzete egyrészenének táncmulatsága (Lippal sörcsarnok.)

Február 9. Az aradi szegény tanulókat segélyző egyesület tombolával egybekötött táncestélye (Fehér Kereszt.) — Az aradi asztalosságok táncvigalma (Kass-vendéglő.)

Február 11. Táncestély a várbeli tiszt kaszinóban.

Február 15. Buday Ida táncitanító növendékeinek próbabálja (Fehér Kereszt.)

Február 22. Az aradi mérnök- és építész-egylet estélye (Központi szálló.)

Február 25. Tűzoltóbal Fakerten.

Március 2. A Fehér Kereszt-egylet estélye (Fehér Kereszt.)

Március 15. Táncestély a várbeli tiszt kaszinóban.

(=) **A zenede házi estélye.** Az aradi zenede növendékei tegnap este 5 órakor a Krispin-teremben sikerült házi estélyt rendeztek, mely hangverseny és táncból állott. A hangversenyben kitűntek *Molitorisz Böske*, *Fekete Margit*, *Keresztes Iván*, *Schelly Iván*, *Schwellengraber Gizella*, *Muskát Emma* és *Lujza*. A hangverseny után tánc következett. Jelen voltak a következő hölgyek:

Asszonyok: Amigó Józsefné, Brassoványi Jánosné, Csepreghy Mihályné, Diamant Miksáné, Fekete Imréné, Fejér Gyuláné, Hendl Odönné, Kilényi Jakabné, Kovács Vincéné, Kilényi Jánosné, Kohn Edéné, öz. Kovácsné, Molitorisz Gusztávné, Muskát Miksáné, Schwellengraber Gyuláné, Szathmáry Jánosné, öz. Simon Károlyné, Török Lajosné, öz. Telmányi Emilné, Urbán Edéné, Zoltay Jánosné.

Leányok: Antalffy Gizli, Arpad nővérek, Amigó Aranka, Brassoványi Erzsé, Balázs Irén, Bene Ilonka, Czirkál Mariska, Csepreghy Irén, Cziráky k. a. Diamant nővérek, Erbeszkern nővérek, Ernyey Jenny, Fekete Elza és Margit, Gerich Irén, Grunáz Margit, Hendl nővérek, Kresz Erzsé, Kleiner Margit, Kovács Magda és Irma, Kovács Irén, Kilényi Mariska, Lázár Margit, Muskát nővérek, Maczki nővérek, Molitorisz nővérek, Pénzes Szeréna, Somogyi nővérek, Süttő Mariska, Söket Mariska, Szentirmay Elza, Simon Etelka, Stoll Stefi, Schwarzenberger Margit, Scherhag nővérek, Szathmáry Ilonka, Schwallengraber Giza, Schelly Irén, Török nővérek, Wittmann Kriszta.

(=) **Szegénytanulók bálja.** Vasárnap már megemlékeztünk a február 9-én rendezendő lényes bárlól és tomboláról. Ekkor tévedésből kimaradt dr. Simó Károlyné és Nesnera Ida neve a tombolánál közreműködő urasszonyok és kis-asszonyok névsorából. A hangverseny próbái serényen folynak; 9-én reggel lesz az összpróba. A szegénytanulók javára rendezendő bárla szóló jegyek ifj. Klein Mór könyvkereskedésében kaphatók. Családjegy ára 10 korona, személyjegy 4 korona, karzatjegy hat és négy korona.

A szegénytanulók bálján tartandó tombolához Simon Karolin urhölgyhöz, a polgári leányiskola igazgatójához e héten a következő adományok érkeztek: Szalay Károlyné: tintatartó, tolltörő, persely, hamutalca és óratartó. Weinberger Jánosné:

6 drb. arekép, 2 drb. kancaó, porcellán hamutartó, óratartó. Lejtényi Sándorné: disz tintatartó festett alabástromból, aranyozott virágmedence, illatszer-tartó pohárka, 2 csinos virágváza, Arányi Ferencné: 2 drb. festett porcellán virágváza, fogvájó, fogvájótartó szobor, nipp, illatszer-párna. Krausz Paulin: egy doboz levélpapír, 2 pár gyertyadisztó, kis játékkocsi, céluloid-notesz és zsebnaptár. Gaál Ferencné: 10 drb. különféle könyv, 8 drb. nipp. Ingusz I. és fia: 2 doboz levélpapír. Csatári Juliska: illatosár, pénzerszény, kézimunka. Jakabffy Lászlóné: 3 fekete-kávés-csésze, 2 virágváza, gyufatartó, hamutartó, kézimunka-kosárka. Ludrovay Moys Dezsóné: porcukortartó, 6 csemege-kés tartóval, pár virágtartó, 2 személyre mokka-kávékészlet. Friebeisz Miklósné: virágváza, kétágu gyertyatartó, papírvágó, papírnymó, hamutartó. Öz. Andrányi Károlyné: Punsch-service 12 személyre, gyümölcskosár, éjjeli lámpa, keztyűtartó, 2 drb. kézimunka-doboz, 1 doboz írószertartó. Probst Böske: kis szerencsemalac (sótartó), porcellán tojástartó, figura dobot tartó kutyácska (gyufatartó). Halász Jenőné Gróff Irma: Bismarckfej (pénzpersely), 2 drb. virágváza, 2 drb. nipp (medve és cilinder). Urban Ivánné: 2 drb. cukortartó, képket és névjegykosár. Ifj. Kristófy Jánosné: bronz levélneszék (gyik). f. nom nyakék kövekkel kirakva, japáni hamutartó, 2 paprikajancsi, szerencsemalac, fémtaszúró, női pénztárca, tolltörő, (sörspohár), szivarlegyező, japáni legyező, fali legyező. Skrainka Lajosné: 2 virágváza, 2 nipp, vaj-tartó, gyufatartó.

(=) **Szabómunkások mulatsága.** Az aradi szabómunkások vasárnap este táncmulatságot rendeztek a Kass-vendéglőben. Jelen voltak:

Leányok: Szerinka Erzsike, Echler Borbála, Nagy Franciska (U-Pécska), Szücs Krisztina, Papp Ilonka, Göncö nővérek, Müller Anna, Világ Janka, Kocsis nővérek, Hoffer Anna, Világ Mariska, Vild Erzsike, Világ nővérek, Vad Jolán, Bringmann Vilma, Jech Erzsike, Lefkovits Berta, Hacker Eszti, Cseke Eszti, Cseke Mariska, Felföldi Rozika, Breicha Erzsike, Weisz Franciska, Wagner Betti, Lang Margit, Grusz Margit, Gregus Mariska, Hógye Ilonka, Tauber Etelka, Krausz Jozefin, Tölcsér nővérek, Sósvirth Berta, Csernyánszky Rozika, Vecsery Erzsike, Eberstarch Sarolta, Görgényi Boriska, Lovasberényi Róza, Kenderessy nővérek, Merc Ilonka, Vozár Hermína, Schwartz Giza, Tóth Margit, Lőrinc nővérek, Illés Ilonka, Bilinszky Ilona, Andrez Margit, Szlatky Janka, Osztermann Giza, Prokop Margit, Biró Mariska.

Asszonyok: Zsibritáné, Heppné, Szabáryné, Zajonskovskyné, Kaiserné, Karácsonyiné, Kissné, Klárné, Janigané, Holleaterné, Schneiderné, Paul Henrikné, Frankné, Márton Antalné, Weiszné, Biróné, Feierné, Sorch Mátyásné, öz. Csernyánszky, Vecseryné, Eberstorchné, öz. Görgényiné, öz. Mercné, öz. Kenderessyné, Noskané, Márton Istvánné, Tóth Józsefné, Bosánszky, Lőrincné, Fábriáné, Galathyné, Osztermanné, Braun Józsefné, öz. Echlerné, Pákné, Papp Miklósné, öz. Hofferné, Molnár Rudolfné, Vild Lajosné, Világ, öz. Lefkovitsné, Hackerné, (Uj-Szent-Anna), Cseke Ferencné, Földessy Lajosné, Felföldiné, Brunnerné, öz. Wagnerné, Jégerné, Kovácsné, öz. Hógyéné, Weisz Istvánné, öz. Tölcsérné Boldizsárné, Feifer Györgyné, Schiff Jánosné stb.

(=) **Az ujaradi tűzoltók** tegnap este bálát rendeztek Ujaradon a Martini-féle vendéglőben. A táncmulatságon résztvettek:

Leányok: Biringer Teréz, Böhm Katica, Dengl Auróra, Focht Magda, Grünwald Anna, Gelb Berta, Hartmann Hermin, Hesz nővérek, Klug Mariska, Klug nővérek, Klukovits Rózsika, Kovács Boriska, Klug Teréz, Klug Mariska, Lencz Lina, Lambert Irma, Maticza Berta (Perjámos), Morschl Matild, Müller Katica, Martini nővérek, Rédey Rózsa, Smolenszky nővérek, Schork nővérek, Schork Vilma, Schmidt Boriska, Siebenhaar Márta, Wagner Etelka, Zibesz Hermin.

Asszonyok: Becsák Jánosné, Buzáky Gyuláné (Arad), Binder Mihályné, Beska Jánosné, Böhm Alfrédné, Focht Henrikné, Folkmann Ignác, Grünwald Odönné, Grünwald Zsigmondné, Gehl Nándorné, Gyurcsovec Emilné, Heinel Ignác, Jánosy Ferencné, Jäger Györgyné, Kalász Jánosné, Kolb Bálintné, Kopf Mihályné, Kravát Péterné (K.-Szt.-Miklós), Loggel Györgyné, Michlbach Györgyné, Németh Gézané, Neustald Emilné, Petule Jakabné, Smolenszky Antalné, Stranzky Lajosné, Schramm Józsefné, Seidl Ferencné, Szentgyörgyi Józsefné, Schork Martonné, Schmitzer Jakabné, Schelb Pálné, Schmidt Antalné, Theisz Miklósné, Weisz Adolfné, Wallinger Józsefné, Wagner Bódogné (Arad).

Karlsbad — Aradmegyében.

(A homok mint gyógyszer.)

Arad, február 3.

Olyan orvosi felfedezés hírét hozza egy amerikai ujság, a mely, ha csakugyan igaz, feleslegessé teszi Karlsbadot, az aradi homoknak pedig nagyban gyarapítja a becsületét. E szerint minden gyomor baj ellen a legjobb orvosság — a homok. még pedig a lehetőleg kötőmelék tartalmazó fővény.

Hogy a könyvelés szükséges dolog, ez némely helyeken közhit és onnan ered, hogy a madár is apró kavicszemeket nyel, hogy jobb legyen az emésztése. A vad népek között igen sok a földévő, — geofagus — a kik nem táplálkoznak a földdel, a mit megesznek, hanem a gyomrukat tartják vele jókarban.

Az amerikanust, a ki a homok-kurát nem feltalálta, hanem csak magán alkalmazta, By-beenek hívják és így adja elő esetét:

Husz esztendője szenvedtem már gyomor bajban és úgy látszott, nincs többé számomra segedelem. Jártányi erőm se volt már, a mikor egy bányász felesége, egy oregoni asszony, a homokot ajánlotta. Fuldokló ember a szalmazálhoz is kapkod, elhatároztam, hogy megpróbálom a furcsa kurát.

Kezdetben minden este lenyeltem egy teáskanálnyi tiszta, száraz homokot és nemsokára megjött az álmom, noha már évek óta álmatlanságban szenvedtem. Az étvágyam is, igen lassan bár, de javulni kezdett. Most már bátrabban folytattam a kurát és a mit meg nem csinált más semmiféle medicina, megcsinálta a homok: jó étvágygyal eszem, jól alszom, semmi bajom többé.

Állandóan magammal hordok egy doboz homokot és ha valami bajomat kezdem érezni, a nyelvemre teszek egy kávéskanállal és azután egy pohár viz segedelmével lenyelem. Nincs ennél jobb medicina a világon. Dél-Amerikában nemcsak gyomor baj, hanem láz ellen nyelik a homokot. Leginkább folyóviz ágyából kisedett fővenyt használnak, ezt megszáritják és megszitálják, hogy semmiféle növényi hulladék benne ne maradjon. Baja semmiesetre se lehet tőle az embernek. A lenyelt homok valóssággal tisztára surolja a gyomor és a bél falát, a hatása tehát olyanforma, mint a Graham-kenyéré, csak hogy még alaposabb.

Amerikai orvosok nagyban tanulmányozzák a dolgot, majd elvállik, melyik lesz a győztes: *Aradmegye-e* vagy *Karlsbad*.

Mert tudni kell, hogy Aradmegye nem egy helyén, úgy Zimádon, Zimánd-Ujfalun, Gyoron, Pécskán pompás homokbuckák vannak. Szóval homok volna itt elég.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Kedd: Lemonadás, színmű. (Páratlan bérlet.)
Szerda: Vesztaszüzek, operette. (Páros bérlet.)
Csütörtök: Svihákok, operette. (Páratlan bérlet.)
Péntek: Képviseelő ur, bohózat. (Páros bérlet.)
Sombat: Képviseelő ur, bohózat. (Páratlan bérlet.)

* **Aradi Nemzeti Színház.** Zilahi Gyula szingazgató tudvalevőleg azt kérte Arad város szinügyi bizottságától, hogy a jövőben az aradvárosi színház „Aradi Nemzeti Színház” címet viselhesse. A szinügyi bizottság megadta ezt a címet s a címkérdés a belügyminiszterhez került jóváhagyás végett. A belügyminiszter ma hagyta jóvá a szinügyi bizottság határozatát. Együttal arról is értesítette Arad városát, hogy a kért 20.000 korona szubvenciót nem adhatja meg, mert ekkora összeget nem állithatott be költségvetésébe.

* **A Népszínház bérlete.** A népszínházi bizottságnak ma délután 5 órától 7-ig tartott ülésében kellett volna döntenie a Népszínház kiadása tárgyában. A plénum azonban döntés helyett úgy határozott, hogy az ajánlatokat újból visszaadja a végrehajtó-bizottságnak előterjesztés végett. A nagybizottság egy hét múlva ül ismét össze döntés végett.

* **Török Irma Kolozsvárott.** A Nemzeti Színház fiatal művésznője nagy sikereket arat Kolozsvárott. Harmadik fellépésével annyira elragadt mindenkit, hogy a város főbb előkelősége táviratilag kérte föl a város nevében *Keglevich* gróf intedáns, hogy a művésznő vendégszereplését meghosszabbíthassa. Az intedáns engedett a kérelemnek és így Török Irma bemutatathatja Kolozsvárt Juliáját is.

* **Vicc a Veszta-szűzekről.** A mióta a Veszta-szűzeket betiltotta színházi bizottság, azóta rakásszámra gyártják a köptelen vicceket. Ime belőlük egy mutató:

„Aradon betiltották egy operettének az előadását. *Veszt a szűzek* értéke — sóhajtott föl *Leszkay* a hír vétele után — ha már szereplésüket a színpadon sem engedik meg.”

* **Rosenthal,** a jelenkor legnagyobb zongora virtuózai közé tartozik, a ki nemcsak büvésze a legszerencsésebb technikának, de hatalmas póztája is a maga hangszerének. Technikája oly ragyogó, hogy az elkápráztatott szem nem látja meg az óriási individualitást. Ujja csalogánydalt bűvöl ki a billentyű alól, majd a vihar zengését szóltatja meg félelmetes erővel. Bűvöletesen édesek kantilénái, mintha napsugár csókolná szívünket és szinte elakad a lélekzetünk. A szezon ezen legérdekesebb hangversenyére, mely február hó 16-án, vasárnap lesz, jegyek válthatók *Révész* Nándor könyvkereskedésében.

Az aradi sóhivatal panamája.

(A vád alá helyezett sótsót.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 3.

Az aradi sóhivatal ismeretes panamája ügyében az aradi kir. ügyészség tegnap készült el a vádirattal. A vádiratban *Lehrmann* Viktor alügyész készítette s ebben vádat emel *Grau* Lajos, a sóhivatal volt tisztje ellen *sikkasztás*, *Erdélyi* Géza aradi lakos ellen *hamis tanulás* miatt.

A terjedelmes vádiratból közöljük a következő részeket:

Vádolom: *Grau* Lajos aradi lakost a btkv. 462. §-ába ütköző s a btkv. 463. §-a szerint minősülő egy rendbeli folytatólagosan elkövetett hivatali sikkasztás büntetvével és úgy őt, mint *Erdélyi* Géza aradi lakost a btkv. 222. §-ába ütköző hamis tanulásra való csábítás büntetvével vádolom azért, mert *Grau* Lajos mint az aradi magy. kir. fővám- és sóhivatal mázsatisztje 1898—1899. évek alatt a kezelése alatti sóanyagból és zsák-készletből 35374 kg. só és 1109 zsákot együtvéve 8474 korona 63 fillér értékben jogtalanul eltulajdonított és tette elpalástolása végett hamis számadásokat készített, és úgy ő, mint *Erdélyi* Géza 1900. évi április hó 8-án *Mericskai* Sándor aradi lakost arra igyekezett rábírni, hogy a bíróság előtt a valósággal ellenkező tanuvallomást tegyen arra, hogy *Grau* Lajostól a sóhivatali utasítás ellenére bárca nélkül só és zsákokat nem vett.

Agócs József zimándközi lakos 1899. évi december hó 29-én az aradi magy. kir. fővám- és sóhivatal mázsáló helyiségében megjelenván, *Grau* Lajos mázsatisztától 25 kg. só-t vett és annak árát 3 korona 30 fillért nevezett kezébe kifizette. Ot ani időzése alatt feltűnt neki, hogy másoknak csak bizonyos bárca ellenében, neki pedig minden bárca nélkül készpénz fizetés mellett szolgáltatták ki a só-t, s miután gyanusnak találta a dolgot, a hivatal főnökének jelentést tett.

Mint hogy a sóhivatali utasítás szerint vevőfelek részéről a hivatali pénztárnál bárca váltandók és a só csak ezen bárca ellenében szolgáltatandó ki a mázsatiszt által, s mint hogy Agócs József esete visszaélést igazolt, a nyom-

ban értesített pénzügyigazgatóság a só és zsák készletet felmérte és 35374 kg. só, valamint 1109. zsák hiányát konstataálta, melyek együtvéve 8474 korona 63 fillér értéket képviselnek.

A só és zsák készlet kezelésével *Grau* Lajos mázsatiszt lévén megbízva, a hiányért ő vonatott kérdőre.

Grau ekkor beismerte, hogy a hiányt 1898. évtől kezdődő szolgálata ideje alatt eltulajdonította.

A sóhivattal szomszédos *Mericskai* Sándor mázsáros és *Hamedli* Ferenc vendéglős bizonyították, hogy terhelt nekik nem egyszer adott el só-t akként, hogy nem utasította őket a pénztárhoz bárca-t váltani, hanem a pénzt maga vette át tőlük. *Mericskay* Sándor 16 darab ilyen módon birtokába jutott kincstári zsákot a vizsgálat folyamán a sóhivatalnak át is szolgáltatott.

Mericskai Sándor bizonyította azt is, hogy terhelt 1900. évi április hó elején elbb levelet írt, azután *Erdélyi* Géza-t küldötte hozzá azzal a kéréssel, hogy a vizsgálóbíró előtt, ahol ugyanis eskü nélkül hallgatják ki, vallja, hogy só-t és zsákokat mindig csak bárca ellenében és sohasem készpénz fizetés mellett vett tőle.

Ugyanezeket *Mericskai* Sándorné is bizonyította és *Erdélyi* Géza is beismerte, aki saját vallomása szerint magától terheltől az ellenkezőt tudta.

Molnár Árpád bizonyította, hogy terhelt ő általa 1898. évi augusztus hó folyamán saját magának, saját pénzén a pénztárnál több vidéki kereskedő nevére 1940. korona értékű só-vételi bárcaikat vásároltatott össze.

Mindezek elébe tartása után terhelt a bűnvizsgálat során is több terhelt körülményt beismert.

Beismerte, hogy az már 1894. év folyamán létezett anyaghiányt az anyjától kapott 600 koronával pótolta.

Beismerte, hogy ismét nagyobb hiányokat vett észre és azokat részint a sóhordárak által fentebb előadott módon, részint úgy pótolta, hogy 1898. augusztus havában a *Molnár* Árpád által előadott módon és összegben sóvételi bárcaikat vásárolt.

Beismerte, hogy több mintegy 50 darab zsák úgy kallódott el, hogy azokat elkölcsönözte és a kölcsönvevőktől visszaszerezni elmulasztotta.

A vádirat felelőzése esetén a vádtanács elé kerül, ha pedig egyik érdekelt fél sem élne felelőzéssel, úgy az indítvány jogerőre emelkedése után nyomban kitűzik a vég tárgyalást.

HIREK.

Véres verekedés a Boros Beni-téren.

— Civilek és huszárok utcai harca. —

Arad, február 3.

A vasárnapról hétfőre virradó éjjel véres verekedés volt a Boros Beni-téren. Bálból hazatérő közhuszárok és civil legények verekedtek össze — egy lányon. A harc véres volt és valószínűleg áldozata is lesz: az egyik huszár, a Hadik-ezred egy tizedese előreláthatólag életével fogja megfizetni a vasárnap éjjeli kimenőt.

A verekedés egy bálban vette kezdetét, melyet a Leiningen-utcai *Ungureán*-féle korcsmában rendeztek. *Ejfélig* csak megfért valahogy a társaság, éjjélkor azonban a huszárok egy leány miatt összevesztek a gáji legényekkel. Hogy a korcsma helyisége nyomban csatárré át nem változott, csak a vendéglős erőlyes közbeléptének tulajdonítható.

De nem így volt ez az éjjelutáni órákban, mikor a Boros Beni-téren összetalálkoztak a huszárok a gáji legényekkel. Nem tudni, hogy melyik „párt” kezdte a verekedést, az bizonyos csak, hogy gunyolni, csufolni kezdték egymást az utcán s ebből kezdődött az utcai affér. Valószínű, hogy a legények kezdték, mert ezek többen voltak, s a tulajdonképeni tettelegességre ők ingerelték a katonákat.

Mikor az ellenséges társaság a Hartmann-ház és a Karolina-utca elé ért, az egyik huszár visszafordult s a gunyolódó legények egyikét *mellette vágta*. Ezek aztán egyszerre támadták meg a huszárokat, egynek kardját elvették s azzal *Nagy* Bálint tizedesnek *kétszer fejére vágta*. Az ütés olyan erős volt, hogy a huszár *koponya-csontja is megrepedt*. A tizedesnek egész teste össze van verve, szurva, egyik fülét csak egy kis porc tartja.

Nagy Bálint eszméletlenül esett le a földre s a legények ezután a másik két huszár ellen fordultak. *Ambrus* Mihály közembert halántékán sebesítették meg súlyosan, *Bajusz* András pécskai születésű őrsvezetőt pedig karján, mellén és arcán szurkálták össze a karddal.

A nagy láрма és „segítség”-kiáltásra a rendőrök is megérkeztek a helyszínére, mire a gájiak kereket oldottak. A három halálosan megsebesült huszárt *Murády* Almos rendőrhadnagy, — miután *Posgay* Lajos dr. főorvos bekötözte sebeiket — mentőkocsin beszállította a várbeli katonai kórházba.

Nagy Bálint életbenmaradásához nincs remény. Az orvosok véleménye szerint legfeljebb 2—3 napig élhet.

A rendőrség most fogdossa össze a verekedő legényeket.

Óriási vihar a Drávavölgyben.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 3.

Magyarország délnyugati részén, a Dráva folyó völgyében ma veszedelmes förtөгeg volt végig, mely óriási pusztítást vitt véghez emberben és állatban.

Olyan nagy volt ez a zivatar, hogy gyorsvonatok akadtak meg s az orkán az a része, mely a tengert szerencsésítette meg, a hajókat keverte össze-vissza. A zivatar óriási hóeséssel volt egybekötve s a nagy hó miatt az egész Dráva völgyben szünetel a forgalom. A déli vasutnak a Dráva völgyön végigmenő részében akkora hótömegek torlódtak össze a síneken, hogy a Bécsből jövő gyorsvonat *Döllach*-nál elakadat.

Temérdek ember lapátolja az elakadt vonatot körül a havat, de mindeddig nem tudták kiszabadítani a vonatot.

Villach közelében, a *Dobrá*t hegy lábánál fekvő *Bleiberg* községre egy óriási hólavina gördült le, mely temérdek házat lerombolt és eltemetett. A házakkal egyszerre pusztult el nagyon sok ember is.

Párisból is nagy havazás híre érkezett. Franciaország északi kikötővárosaiba a legtöbb hajó nem érkezett meg. Sőt sorsukról sem tudnak semmit. Északról is nagy viharokat jelentenek. Egyszóval most kezdődik csak a tél.

A *M. T. J.* egy távirata szerint abból a 200 főnyi csapatból, a mely január 28-án Aomori mellett a hóviharban elpusztult, mint eddig konstataáltak, négy tiszt és hét ember menekült meg. A többiek úgy látszik el vannak veszve, mert az újabb hóviharok lehetlenné teszik a mentést.

— **Püspök-szentelés.** A hécsi uj Pázmáneumban vasárnap szentelték fel püspökké az új intézet megteremtőjét és eddigi rektorát, *Széchenyi* Miklós grófot. Jelenvolt *Károly* Ferenc József főherceg nevelőjével, *Wallis* György gróffal. *Széchenyi* Gyula gróf, a király személye körüli miniszter, *Széchenyi* Manó gróf volt miniszter, *Széchenyi* Paula grófné udvarhölgy és a *Széchenyi*-család többi tagjai, *Kotz* báróné, *Kotz* főudvarmester felesége és a magyar főnemességnek sok tagja. Az ünnepies szertartást az új püspök kívánságára a Pázmáneum házi kápolnájában végezte *Hornig* Károly báró veszprémi püspök, *Belopotczy* tábori püspök és

1902. február 4.

Kutrovácz győri felszentelt püspök segédletével, az intézet egész tanári karának és valamennyi növendékének jelenlétében. A szertartás két óránál tovább tartott. A felszentelés után gróf Széchenyi kiosztotta az első főpapi áldást. Az új püspök még a hét folyamán tartja bevonulását egyházmegyéjébe.

— **Függöny mögött:** Érdekes politikai pikantériáról beszélnek mostanság politikai körökben. A horvát regnikoláris bizottság képviselő-tagjait szombaton választotta meg a Ház. Ezt a választást egy levélváltás és ötletes apróság előzte meg. A bizottságnak eddig nyolc képviselő-tagja volt s **Kossuth** Ferenc, a ki beteg, megkérte **Barabás** Bélát, a párt alelnökét, eszközölje ki **Széll** Kálmánnal, hogy a megszakodott függetlenségi pártból ne egy, hanem a párt határozata szerint két tagot válasszának a bizottságba: **Kossuth** Ferencet és **Barta** Ödönt. **Barabás** beszélt is a miniszterelnökkel, de **Széll** megtagadta kérését s **Barabás** ezt azonnal tudatta **Kossuth**tal, a kinek rosszul esett a visszautasítás. Levelet írt ezért **Barabás**nak, a melyben azt írta, hogy nem hitte volna, hogy a párt indokolt kívánságával ilyen ridegen bánik el a kormányelnök, holott bizony fel lehetett volna inkább tizre emelni a képviselő-tagok számát. De ha már így áll a dolog, akkor ő visszavonul és jelentse be **Barta** Ödönt. **Barabás** ezt a levelet minden kommentár nélkül megmutatta **Széll** Kálmánnak, a ki gondolkodóba esett és a legelső ülésen indítványt tett, a melynek értelmében tíz képviselőt válasszának a bizottságba, kettőt a függetlenségi és 48-as **Kossuth**-pártból. A szünet alatt **Barabás** **Széll**hez ment s megköszönte, hogy **Kossuth** kívánságát teljesítette. **Széll** Kálmán szelid humorral ezt felelte: „Látjátok, milyen jó vagyok hozzátok s ti mégis belekibáltok a beszédembe...”

— **A kormány és Atzél Péter** ingói. Érdekes hagyatékot adtak el a fővárosba ma, hétfő délután az alkotmány-utcai törvénykezési palotában. **Atzél** Péternek több eredeti olajfestménye került árverés alá s azok közül néhányat **Wlassics** miniszter is megvett az állam részére.

— **Stauber János**nak, lapunk felelős szerkesztője édes atyjának elhunytáról a **Toľnavármegye** a következő sorokban emlékezik meg: **Stauber** Jánost, megyénk egyik általánosan tisztelt alakját január hó 29-én helyezték örök nyugalomra Nagy-Dorogon. Az elhunyt **Széchenyi** Sándor gróf főispánnak volt bérője, még pedig néhai apjával együtt közel 70 esztendőn keresztül, mialatt tiszta jellemével s valóban közmondásossá vált becsületességével nemcsak a **Széchenyi** grófi család, hanem az egész környék osztatlan tiszteletét vivta ki magának. Ellensége nem volt neki soha, de barátja, tisztelője volt mindenki, aki ismerte. Gavalléros, művelt egyéniségével, hazafias magyar érzületével általános becsülésben részesült. Halála is akkor következett be, mikor mások érdekében fáradozott. Nagy-Dorogon január 27-én tűz ütött ki. **Stauber** János volt az első a tűznél, hogy segélyére legyen a veszélyben forgó szegény polgári családnak. Az izgalom és tüzesetnél szokásos lázas munka végzetes volt szervezétére. Ott a tűz színhelyén agyszélhűdés érte. Hazavezették s nemes lelkét csakhamar áldott jó neje karjaiban lehelte ki. **Stauber** János ideálisan boldog családi életét messze földön ismerték. Minden örömét két fia nevelésében találta, kik közül az idősebbik, **Stauber** József az „**Aradi Közlöny**“ politikai napilap felelős szerkesztője, a fiatalabbik: **Stauber** Andor szigorló orvos. A temetésen résztvett az egész környék. **Széchenyi** Sándor gróf főispán Budapestről táviratilag fejezte ki részvétét. Koszorukat kül-

döttek: **Széchenyi** Sándor gróf uradalma, a nagy-doroghi Kaszinó s magánosok közül számosan.

— **Magyarország és az osztrák-magyar bank.** Az Osztrák-Magyar Bank ma tartotta meg Bécsben szokásos évi közgyűlését. Felolvasták az igazgatóság jelentését, melyet hosszabb vita után tudomásul vettek. **Bilinszky** bankormányzó hosszabb beszédben felelt azon a vádra, hogy az igazgatóság **Magyarországot előnyben részesíti.** Kimutatta, hogy a bank Magyarországból meríti a legnagyobb hasznot s hogy forgalmának nagy része magyar és galliciai pénz.

— **Népgyűlés a Vázsonyi-ügyben.** Budapestről írja tudósítónk: **Zajos** lelkesedéssel, de emellett a legnagyobb rendben tüntetett ma a fővárosi demokrata polgárság dr. **Vázsonyi** Vilmos mellett. A tereztvárosi képviselő ismeretes ügyéből kifolyóan a budapesti demokrata-körök népgyűlést hívtak egybe vasárnap délutáni harmarfélt órára a Király utca 71. szám alatt levő orfeumba. A gyűlés iránt nagy volt az érdeklődés, a tágas terem karzatával együtt már két óra után zsufolásig megtelt s igen sokan kívül rekedtek. A tömeg komolyan viselkedett bent s odakint az utcán egyaránt, és éljenzéssel fogadta el a benyújtott határozati javaslatot. E szerint a népgyűlés kifejezést ad azon való méltatlankodásának, hogy a parlamentben megsértették a szólásszabadságot és **Vázsonyi** Vilmost fölhívja, hogy ne engedje magát akadályoztatni törvényhozói feladatának teljesítésében.

— **A Széchenyi-lakoma.** A nemzeti kaszinó ma tartotta harmincyolcadik **Széchenyi-lakomáját.** Kezében a **Széchenyi** serleggel ma **Vécsey** Tamás ünnepelte a legnagyobb magyar dicső emlékezetét. **Vécsey** Tamás ünnepi beszédében a **Széchenyi** kultusznak a kaszinón kívül való terjesztését hangoztatta a **Széchenyi** reformatori működésének méltatása közben, mint jogi reformátort ünnepelte az ország legelőkelőbb kaszinójának megalapítóját. Este 6 órakor kezdődött a lakoma. Megelőzőleg a kaszinó hitelesítő közgyűlést tartott, amelyen kihirdették a választás eredményét, mely a következő: Igazgatók lettek: **Beőthy** Akos, **Szapáry** Gyula gróf és **Zselinszky** Róbert gróf. Választmányi tagok: **Andrássy** Aladár, **Andrássy** Géza, **Andrássy** Gyula, **Apponyi** Albert, **Bathányi** István grófok, **Bánó** József, **Czirák** Antal gróf, **Desseffy** Aurél gróf, **Degenfeld** Imre gróf, **Fabiny** Teofil, **Festetics** Tasziló gróf, **Hadik** B. Endre gróf, **Halassi** Pál, **Károlyi** László gróf, **Scitovszky** János, **Széchenyi** Imre gróf, **Széll** Kálmán, **Tisza** Kálmán.

— **A vásárhely-makó nagyszentmiklósi vasut tárgyalása** tegnap kezdődött a kereskedelmiügyi minisztériumban, **Mándy** miniszteri tanácsos elnökletével. A tárgyalást nem fejezték be, hanem február 5-én folytatják. Tavasszal a vasut építését okvetlen megkezdik, mivel az állam is hozzájárult. Fontos, hogy a finanszírozás elsőbbségi részvények nélkül történt, tisztán törzsrészvényekkel s az állam hozzájárulásával. Csak még egy pontot kell tisztázni. A csongrádiak és vásárhelyiek kifogásolják a kilométerenkénti 77,000 koronát. De ezen is megegyeznek.

— **Fegyelmi alá vont egyetemi hallgatók.** A budapesti magyar tudomány-egyetem fegyelmi tanácsa szombaton tartott ülésében elhatározta, hogy azokat a hallgatókat, akiket a rendőrség tüntetések miatt elítélt, fegyelmi eljárás alá vonja. Fegyelmi biztos dr. **Bókay** Árpád egyetemi tanár, ki a rendőrileg elítélt jogászokat holnapra maga elő idézte.

— **Ikre, hármások és négyesek.** A magyar statisztikai évkönyvnek most megjelent leg-

ujabb kötetében, amelyben már az 1900-iki népszámlálás adatai is bent foglaltatnak, van egy különösen érdekes rész. Ebben a fejezetben arról van szó, hogy 1891-től 1900-ig, tehát tíz esztendő alatt a magyar anyák hány esetben szültek ikreket, hány esetben hármásokat és hány esetben négyeseket. Ami az ikreket illeti, azok a statisztika főjegyzése szerint nem éppen ritkák. Ezt bizonyítja az, hogy Magyarországon évenként 8—9 ezer olyan eset fordul elő, amikor ikrek születnek, vagyis 8—9 ezer anya 16—18 ezer gyermeknek ad életet. Ezek között a párosával született gyermekek között körülbelül egyenlő számmal vannak fiúk és leányok, de azért mégis megállapítható, hogy ikrek közt több a fiú, mint a leány. Ama mák, akik férjeiket egyszerre három ujszülöttel ajándékozzák meg, már jóval kevesebben vannak, mert a számuk az utóbbi tíz esztendő alatt 69 és 106 között változott. Legkevesebben szültek hármásokat 1899-ben (74 eset), legtöbben pedig 1897-ben, amikor 106 ilyen bőkezű anya akadt. Azok, akik sem ikrekkel, sem hármásokkal nem elégszenek meg s akik négyesen alól nem igen adják, határozottan ritkák. Ilyen anyáról a statisztika az utolsó tíz esztendő alatt csak tizenhárom esetben szerzett értesülést s így megállapítható, hogy ez a 13 anya éppen 52 gyermeknek adott életet, vagyis 13 apa 52 gyermekhez jutott, kétségtelenül nagy és mély meglepetést érezve.

— **Aradiak a közigazgatási tanfolyamban.** A nagybecskereki községi közigazgatási tanfolyamon a napokban fejezték be a felévi vizsgálatokat. Az **aradmegyék** közül a következőknek sikerült eredményesen letenni a vizsgát: **Bernáth** Izso aradsztrmártoni, **Lázár** János ósztanai, **Lengyel** Géza ágrisi, **Onya** Aurél pankotai, **Stengl** Andor ágrisi, **Zabb** Rezső kuvini, és **Zsurka** Szilárd prezesti volt segédjegyzők. Két aradmegyei vizsgázót részben egy, részben az összes tárgyakból visszavettek.

— **Az aradi ügyvédek kívánságai.** Az aradi ügyvédi kamara évi jelentésében azt kéri a minisztertől, hogy nehezítse meg a jogászfutatlásnak az ügyvédi pályát. A Szegeden megjelenő „**Hüvelyk Matyi**“ című élcslap most a következőképpen ironizálja az aradi ügyvédek mozgalmát:

„Az aradi ügyvédek, a derek fiskális kar tulajdonságos elszaporodásának elejét veendő, következő ujtásokat kívánják:

1. Aradon a most megkezdett századon belül új ügyvéd ne nyithasson irodát.
2. Ha valamit egyáltalán nyitni akar, hát nyisson borbélyműhelyt.
3. A jogászok egyetemi ideje terjesztessék ki 12 esztendőre.
4. Negyven éves kora előtt egy jogász se hagyhassa el az egyetemet.
5. A végzett jogász öt évig praktizáljon ügyvédi irodában, öt évig a bíróságnál, öt évig a bírósági végrehajtók mellett, öt évig a közkórházban.
6. Miután pedig mindezek végzése után a jogász eléri a hatvan esztendőt, 60 éves korában menjen nyugdíjba, vagy a pokolba.
7. Az újabb konkurrenciótól így megmentett aradi ügyvédek pedig, különbeni végrehajtás terhe alatt — éljenek száz esztendeig.“

— **Wallburg Ernő bárót nem adják ki.** A sokat zaklatott **Wallburg** Ernő báró ügyében ma **Plósz** Sándor igazságügyminiszter jelentős határozatot hozott. A miniszter ugyanis kimondta, hogy **Wallburg** Ernő báró magyar honos s így az osztrák batóságának nem lehet kiadni. Elrendelte azonban, hogy **Wallburg** Ernő bárónak a laibachi törvényszéknél folyamatba tett okmányhamisítási bünygyét tegyék át a magyar bírósághoz. A miniszter a budapesti törvényszéket szemelte ki az ügy lefolytatására. **Wallburg** Ernő bárónak védői, **Pichler** Győző dr. országgyűlési képviselő és **Förster** Gyula dr. ügyvéd ma kérvényt adtak be az igazságügyminiszterhez, melyben kérik, hogy bocsássák szabadon a szerencsétlen embert, a ki vizsgálati fogság-

ban ül. Lehet, hogy Wallburg Ernő báró ennek folytán legközelebb visszanyeri ismét szabadságát.

— **A budapesti tőzsde Kornfeldnél.** A budapesti tőzsde tanácsa ma délelőtt tisztelt Kornfeld Zsigmondnál, abból az alkalomból, hogy a király kinevezte a főrendiház tagjává. A tisztelt küldöttséget Sándor Pál helyett, aki betegesen fekszik, Császárt tőzsdetanácsos vezette. A küldöttség vezetője üdvözlő beszédet intézett Kornfeldhez, miközben diszalbumot nyújtott át neki. Kornfeld megköszönte az ovációt. Köszönő szavaiban a magyar kereskedelem mivoltáról is tett érdekes megjegyzést Kornfeld. „A magyar kereskedelem — ugymond — hármason nyugszik: *házasszereteten, munkán és becsületességén.*” Beszéde végén a királyt éllette.

— **Bécsi bűnkronika.** Ismét kegyetlenül véghezvitt rablógyilkosság hírért jelentik Bécsből. Az Untere Augartenstrasse 31. számú házában rablógyilkosság történt. Ebben a házban harminc év óta lakik *Hagenhorst* Tekla nyolcvannégy éves özvegyasszony. A férje tizenegy évvel ezelőtt halt meg és a férje halála után az asszony kegydíjat kapott. A hatóság azonban megtudta, hogy az özvegynek néhány ezer forint vagyona van és ezért megvonta a kegydíjat. Az asszony lakásából egy szobát bérbe adott *Höffinger* postaellenőr özvegyének. Tegnapelőtt este Hegenhortsné egyedül volt, Höffingerné egy másik lakónál volt látogatásban. Tegnap reggel Hegenhortsné nem mutatkozott. Bementek a szobájába, hol halva találták. Téglaival agyonütötték és a nyakán fojtogatás nyoma látszott. A gyanu a házban lakó egyik fiatalemberre irányul. — *Frauscher* János, a közuti vasutnak volt kocsivezetője, akit tegnap Hegenhortsné meggyilkolásának gyanúja miatt letartóztattak, beismerő vallomást tett. Eleinte csak meg akarta lopni az alvó öregasszonyt, de miután az felébredt, attól tartott, hogy kiáltásával elárulja, azért ölte meg. A rendőrség bűnrészesség gyanúja miatt letartóztatta a gyilkos kedvesét, Höffinger Katalint is, aki a meggyilkolt öregasszonynál lakott. — A második büntetett, melyről jelentést kaptunk, ismeretes már olvasóink előtt. Az a *Boboril* nevű gonosztevő, akiről megirtuk, hogy *Kessler* magyar őzerest meggyilkolta, bűnbánóan vallomást tett, kevéssel azelőtt, hogy Winterbergben, elfogatása helyén a Bécsbe menő vonatra szállították. *Boboril* elmondta, hogy a gyilkosságnál egy *Steinacher* nevű bűntársa segédkezett neki. Elismerte, hogy *Keszler* ő maga ölte meg, társa pedig eközben vigyázott, hogy meg ne zavarják a büntetett elkövetésében. Az áldozatot szintén ő rabolta ki, de a holmiban aztán egyenlően osztokodtak. *Steiner* Bécsben kőműves és mostanában a Józsefvárosban egy ujonnan épülő háznál dolgozott. A rablógyilkos teljesen meg van törve s nagy bűnbánatot mutat. A feijánlott ételt és italt visszautasította és gyakorta keservesen zokog.

— **Előlépett titkár.** A *Pesti hazai első takarékpénztár-egyesület* közgyűlése vasárnap délelőtt ment végbe Budapesten *Kláh* István udvari tanácsos elnöklése mellett. A közgyűlés ifj. *Walder* Gyulát, a takarékpénztár eddigi titkárát előléptetésben részesítette, amennyiben őt *főtitkári* címmel és cégjegyzési joggal ruházta fel. Ifj. *Walder* Gyula tudvalevőleg aradi ember, fia *Walder* Gyula aradi gyárosnak.

— **Hentzi rokonának sorsa.** Nagyváradon, a város szélén van egy alacsony, rozoga ház, ahol szomorúan tengetik életüket, akik az irgalom filléreire szorultak rá. Ennek a koldusnyának nagyon érdekes lakója van. *Hentzi* tábornoknak, a szabadságharc szomorú nevezettségű alakjának vérszerinti atyafia ez, özv. *Hentzi* Károlyné, született *Tordai* Krisztina. *Hentzi* Károly unokaöccse volt az osztrák generálisnak, s mint az, ő is Bernből származott. A szabadságharcban szemben állott egymással a két rokon. Utoljára Péterváradon találkoztak, ahol *Hentzi* mint magyar hadmérnök védte a

várat. A két rokon utja ekkor ketté vált, *Hentzi* Henrik megszegte esküjét, *Hentzi* Károly pedig hű maradt a magyar trikolórhoz. Részt vett Budavár ostromában s Világosnál látták utoljára. Mondják, hogy a vitéz honvéd, aki már ekkor kapitányi rangot viselt, elkeseredésében öngyilkossá lett. Mások pedig azt beszélték özvegyének, hogy orosz fogságba esett; szemtanuk is akadtak, akik látták őt Szibériában. Mint ahogy *Petőfiről* is keringtek ilyen legendák. Özvegye elsíratta halottját s varrással tartotta fönn magát. Volt is keresete, kivált mikor a honi ipar divatozott. De később nagy nyomorba jutott s csak a papok alamizsnából éldegélt Nagyváradon, míg végre beszerezték a városi szegényházba. Tíz forintot fizetnek a város szegényalapjából a szegényház gondnokának a szaodásgharcos özvegye tartásdíjára. A nyolcvanhétéves asszony *Hentzi* tábornokról nem is akar beszélni; haragra lobbant, ha csak nevét is említik előtte. Ládája fenekén egy csomó irást őriz, melyet senkinek meg nem mutatna. De megmutatja férje arcképét: egy szép *Kossuth*-szakállas főt. Ez a nemzeti szalleggel átkötött arckép minden kincse a honvédtiszt özvegyének.

— **Betörés a Kossuth-utcában.** Vasárnap éjjel betörték *Szabados* Imrének a Kossuth- és Magyar-utca sarkán levő szatócs üzletébe. Az üzlettulajdonos a betörést ma reggel vette észre, s az esetről tüstént jelentést tett a rendőrségnek. A megejtett vizsgálat szerint a bolt ajtaját kívülről valami vaseszközzel kifeszítették, s így oda bejutva, az üzlet fiókjából 66 korona készpénzt és több értékes tárgyat vittek magukkal az ismeretlen betörők. A tolvajlást valószínűleg éjjel 2 óra körül követhették el, mikor a Kossuth-utcai rendőr a *Boros* Bónitéri véres verekezéshez ment. Apróbb betörések történtek még az Erzsébet-külvárosban. Így nemrég *Benyó* Ferencről ellopták összes apró jószágait, a *Hartmann*-féle házba betörték és a tulajdonosnak összes ruhaneműt elvitték, nemkülönben *Gyárfás* József cipésznek padlásáról elvitték két hizott disznó füstölt húsát. A rendőrség keresi és részben már el is fogta a betörőket.

— **Milyen időnk lesz?** A szegedi *Meteor* február hóra a következőket jósolja: A január hó 31-iki csomópont hatása az idő jellegét erősen megtörte, sőt, habár csak rövid időre, havat is hozott. Az időjárás így megtört jellege a következő csomópontok által mindjobban megsemmisül, a melyek most már sikeresen megküzdhetnek vele, *február havában meghozzák azon téli időt*, a mely a jégkedvelők és jéggyűjtőknek megadja a régen várt jeget. Február csomópontjai: 2., 6., 7., 8., 9., 15., 16. és 22., amelynek a négy egymásután következő csomópont, különösen a 6-nak a hatása van hivatva a téli időt bevezetni. A következő 48 órára az idő derületre való hajlammal további hőszüledést hoz.

— **Az élő titok.** Temesvárott a minap fel fogadtak a kórházba egy feltűnően szép leányt, kinek személyazonosságát már régóta kutatják a hatóságok, de hiába. A leány egyebet nem tud, csak annyit, hogy *Kovács* Annának hívják és hogy 26 éves. A gyárvárosban lakik egy asszony, *Palkó* Mária, aki tudna felvilágosítást adni a leány származásáról, de nem akar. Kapacitálták, fenyegették már, de csak nem vall. Most, hogy a leány újból kórházba került, a temesvári főkapitány magához hívatta az asszonyt és vallatta:

— **Végre is meg kell mondani az igazat** mert lehetetlen a leányt ápolgatni, ha nem tudjuk, hova való illetőségű és kitől követeljük a kórházi költségeket.

Az asszony (ünnepélyesen): Most senki se nem szegem meg eskümet. A leányt közvetlenül születése után reám bízták, ismerem is nevelt lányom szüleit -- de esküm tiltja megnevezésüket.

A kapitány: Előkelő házból származik az Anna?

Az asszony: Igen, előkelő házból.

A kapitány: Legalább hát azt mondja meg hol született a leány?

Az asszony: Ezt nem mondhatom meg.

A kapitány: Majd kényszerítjük az igazság megvallására.

Az asszony: Uram, szegény vagyok nagyon: nyomorúságosan tengetem az életemet, mint mosóné; de istentőlő vagyok és megtartom eskümet és nem félek a büntetéstől.

Igy tehát ezuttal is sikertelen maradt a rendőrség törekvése az állítólagos *Kovács* Anna kielétének kiderítése iránt.

— **Inspekciós hűlgyek.** A szegénytanulók konyhájában e héten *Fischer* Irén és *Kristyó* Jánosné urnók figyelnek fel.

— **Felrobbant vonat-kazán.** Bécsből táviratozzák: A grác-köflachi vasut deutschlandsbergi állomásán tegnap délelőtt felrobbant egy tehervonat gőzmozdonyának a kazánja. A mozdonyvezető, egy fűtő, egy kalauz és egy rak-tári munkás életét veszítette. A vizsgálat adatai szerint az 1898-ban egészen ujjaalakított kazán felrobbanását valószínűleg az okozta, hogy a vonatszemélyzet nem látta el eléggé vízzel.

— **Eljegyzés.** *Reinhart* Kálmán fa- és fémipar iskolai tanár vasárnap tartotta eljegyzését *Sarlot* Mária kiasszonnyal, *Sarlot* Domokos főkapitány leányával.

Weinberger Imre Bécsből eljegyezte *Löwy* Róza kisasszonyt, *Löwy* Sámuel leányát Aradon.

— **Öngyilkosság Uj-Aradon.** *Albert* Péter uj-aradi napszámos tegnap lakása mestergerendájára felakasztotta magát, mire észrevették, már halott volt. Tette elkövetése előtt feleségét — kivel állandóan civakodott — egy konyhakéssel összeszurkálta.

— **Király mint tehénpásztor.** Egyik angol lap érdekes adomát közöl a olasz királyi párról, *Viktor Emánuel* és *Helena* királyné egy különösen meleg napon együtt sétáltak a *Raconigi* kastély közelében. A nagy melegben a királyné megszomjazott s szeretett volna egy pohár vizet vagy tejet inni. A mezőn megláttak egy parasztasszonyt, aki tehenét legeltette. A király odament hozzá és kért tőle egy pohár tejet. Az asszony nem ismerte fel az uralkodót s azt felelte, hogy a tehené nem ad tejet.

— De egy pohár vizet csak hozhat hazulról?

— Szívesen, ha addig vigyáz a tehenemre.

— Jól van.

Az asszony elment vizért, a király pedig vigyázott a tehenre. Körülbelül tíz perc múlva az asszony visszatért a fris vízzel. Az uralkodó beszélgetést kezdett vele.

— Mi az oka, hogy ma olyan kevés ember jár erre?

— Mindenki a kastély felé ment, hogy lássák a királyt, a királynét, meg a kis hercegnőt — válaszolta a parasztasszony. — Csak nekem kellett itt-hon maradnom, hogy a tehenet őrizzem. Soha sincs szerencsém a királyi családot láthatni.

— No lássa, — szólt a király — ez egyszer maga szerencsésebb volt, mint a többiek. En vagyok a király s itt a királyné is. Ezzel egy aranyat adott az elámuló asszonynak.

— **Jótekonyság.** Az „*Aradi Első Takarékpénztár*” igazgatósága a közgyűlés által jótekonycélra megszavazott 3000 koronát a következőképen osztotta fel:

Aradi polgári jótekonny egyesület, Aradi izraelita jótekonny nőegylet, Aradi polgári jótekonny nőegylet, Kölcsey-egylet könyvtár alap, Ipartestületi rokkant-alap, Aradi népkönyha, Aradi izraelita jótekonny egyesület, Aradvárosi árvaház-alap, Aradvármegyei tisztinyugdíj-alap, Vidéki hírlapírók országos szövetsége aradi választmánya, Szegény tanulókat segélyező egyesület, Első aradi betegsegélyező- és temetkezési egyesület, Ingyen kenyér, Munkanélkülieknek, Kereskedelmi alkalmazottak segélyező-bizottsága 100—100 korona, Első aradi temetkezési egyesület 80 korona, Aradi evangélikus egyházközség szegénytanulói, Aradi főgymnasium és főreáliskola szegény tanulói, Aradi Chewra-Kadischa, Fehér Kereszt országos lelencház, Aradi izraelita kiházastó-egylet 60—60 korona, Aradi 48-as honvéd-egylet, Izraelita árvaház, Aradi szerbek szegény özvegyek alapja, Aradi kereskedők köre könyvtár-alap, Szentháromság szobor-alap, Fa-és fémipari szakiskola, Polgári leányiskolai segély-alap, Allami tanítóképző szegény tanulók segély-alapja, Aradi tanító-testület segély-alap 50—50 korona, Aradi kereskedő ifjak betegsegélyező egyesülete, Aradi evangélikus egyház templom-alap, Aradi zenede, Vörös Kereszt-egylet aradi fiókja, Kossuth Lajos betegsegélyező- és temetkezési egyesület, Nemzeti szövetség, Aradvárosi felső kereskedelmi iskola ifjúsági segély-egylet, 40—40 korona, Aradi önkéntes

tüztoltó-egylet, Aradi román tanulók segély egylete, Első iparosok betegsegélyző és temetkezési egylet, Siket nema iskola, Magyaradi községi magyar iskola, Mikalaka községi magyar iskola, 30—30 korona. Aradi hivatalsszolgák betegsegélyző és temetkezési egylet, Gáji önkéntes tüztoltó-kar, Aradi iparosok önképző- és betegsegélyző egylet, Aradi zsidó Komarés Gemiluth Cheszed egylet, Aradi kőműves segédmunkások önképző szakegyesülete, Aradi kerületi iparosok rokkant- és nyugdíj egyesülete 20—20 korona, Szegények közt kiosztandó 90 korona. Összesen 3000 korona.

— **Új forrás** Azok számára írjuk e sorokat, akiknek ezideig még nem volt alkalmuk meggyőződni arról, hogy milyen kitűnően van szervezve a *cipő-osztály* Porter Vilmos Nagy Aruházában a Szabadság-téren. — A cég először is *dus* raktárt tart (ami nagyon fontos a cipőárúnál,) s másodsorú kizárólag elsőrangú *kézigyártmányt*. Porter ambíciója, hogy a helybeli és vidéki közönséget ezen cikkben is a legteljesebben kielégítse, s ezt el is éri, mert ma már cipővédőinek száma igen nagy és a legelegánsabb körök is teljes bizalommal fölkeresik, ugy személyesen, mint írásbeli rendeléssel a vidékről. Minden vásárláshoz fénykép bon jár!

— **Jótekonyság.** Ifj. *Gutzjahr* Mihály nagybirtokos ur az aradi tanítótestületek segélyalapjának emberbaráti céljaira 10 koronát volt szives beküldeni. Ez adományért hálás köszönetet mond az elnökség.

— **Bálorendezőbizottságok figyelmébe.** A mulatságokat aszerint itélik meg, hogy milyen az erre szóló „meghívó”. A mulatságoknak ez különösen emeli a fényét, és feltétlenül hangulatot csinál. Fontos kellék ilyen alkalmakkor még a táncrend is, melyet, mint tudjuk, a hölgyek kedves emlékül szoktak eltenni, sőt szobaliszül használnak. Figyelmeztetjük tehát mindazokat, akik meghívókat, avagy táncrendeket óhajtanak mellányos áron, és mégis igen csinosan készíttetni, forduljanak az *Aradi Nyomda Részvény-Társasághoz*.

— **T. üzletfeleink** szives tudomasára hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **Kicsérélt kalap.** A Krispin-féle zenedei növendékek mulatságán egy barna kalap tévedésből kicséréltetett. Kéretik a kicsérélt kalap tulajdonosa, hogy legyen kegyes ott jelentkezni.

TÖRVENYKEZÉS.

§ **Polónyi Géza sajtópöre.** A főváros december 18-iki közgyűlésén a Kossutányi-féle párbajjelenes indítvány tárgyalásakor *Polónyi Géza* támadta a párbajjelenes mozgalmat s a javaslat ellen foglalt állást *Polónyi Géza* támadására az *Új Század* egy cikkel felelt, melyben felsorolta azokat a sértő hírlapi közleményeket, melyek miatt *Polónyi Géza* nem indított sajtópört. E cikk miatt *Polónyi Géza* sajtópört indított az *Új Század* ellen. — Ez ügyben ma hallgatta ki *Kállay* vizsgálóbíró *Waltész* Jenő hírlapírót, a ki a cikk szerzőségét magára vállalta. A vizsgálóbíró közölte vele a cikknek azon részeit, melyet *Polónyi Géza* magára nézve sértőnek talált: „*Polónyi* a kábelvasutaktól 8000 forintos plombát kapott a fogába és ezért nem haraphatott a fővárosi közgyűlésén.” *Polónyi* ezt a kifejezést inkriminálta.

§ **Takács Zoltán dr. bandája.** A múlt év július havában tárgyalta három héten a budapesti büntető törvényszék *Takács Zoltán dr.* és harminc társának pénzhamisítási bűnügyét. A kir. ítélő tábla most ezen bűnügyben visszaküldötte a törvényszékhez az összes iratokat pótvizsgálat céljából. Ezen pótvizsgálatot *Drik Béla* vizsgálóbíró vezeti s a vizsgálat befejeztével fog csak a tábla érdemileg foglalkozni a bűnügygyel.

KOZGAZDASÁG ES KOZLEKEDÉS

— **A kisenői takarékpénztár** vasárnap, február hó 2-án tartotta az évi rendes közgyűlését nagy érdeklődés mellett. Ez alkalommal töltötte be a közgyűlés az *Oltványi Pál* halála folytán másfél év előtt megüresedett igazgató-elnöki állást, melyre *Messzer Lipót* eddigi igazgató-elnök választott meg. Betöltetett továbbá a takarékalapelnöki állás *Werler Péterrel*

(*Simonyifalva*). Felügyelő bizottsági tagok lettek: *Vékony Albert dr., Glück Géza dr. (uj), Hollósy Kálmán (uj)* és *Dávid József*. A takarékpénztár az idén is, mint tavaly, 12 százalék osztalékot ad.

— **A bőripari szövetkezet közgyűlése.** Az „Aradi és vidéki iparosok bőripari raktárszövetkezte” tegnap tartotta meg VI-ik rendes évi közgyűlését *Mihalik József* elnöklete alatt. *Herold Gyula* könyvvezető felolvasott jelentése szerint a szövetkezet a lefolyt 1901. üzletévben 257.596 korona 23 fillér készpénzt vett be, árut eladott 276.667 kor. 20 fillér értékben, összforgalma kitett 1.424.288 kor. 12 fillért. Üzletre-szekre befolyt 1901. dec. 31-ig 25587 kor. 40 fillér, tartalékalapjai kitesznek az idei dotációkkal együtt 39688 kor. 19 fillért, mely jele annak, hogy a szövetkezet vezetése lelkiismeretes kezekbe van letéve. Az 1901. évi tiszta nyeresmény kitesz 8285 kor. 92 fillért, mely összegből jár az igazgatóságnak, felügyelő-bizottságnak és bíráló választmánynak 1242 kor. 75 fillér. 500 drb. teljesen befizetett részjegyre osztalék a 8 kor. 4000 korona, a tartalék alapnak 2200 korona, a leírási tartalékalapnak 843 kor. 17 fillér, összesen e mérleg szerinti nyereség 8285 korona 92 fillér. A felolvasott jelentéseket és a nyereség felosztási javaslatot a közgyűlés egyhangulag elfogadta és a felmentvényt az igazgatóság és a felügyelő-bizottságnak megadták. *Mihalik József* elnök bejelenti, hogy az elhunyt *Havancsák Lajos*, továbbá a megválasztás sorrendjében kilépő *Mihalik József* és *Krécz János* igazgatók helyébe 3 igazgató lesz lesz választandó 3—3 évre és kijelenti, miszerint az alapszabályok értelmében a kilépő igazgatók újból megválaszthatók. A szavazás be-rekesztése után *Herold Gyula*, a szavazatszedő bizottság elnöke kijelenti, miszerint 148 szavazat adatott be, ebből kapott *Stark Sándor* 92, *Szücs Károly* 51, *Mátyók Pál* 5 szavazatot. — *Mihalik József* elnök újból megnyitván a közgyűlést határozatilag kimondja, hogy a szövetkezet igazgatójává megválasztattak *Mihalik József, Krécz János* és *Stark Sándor* 3—3 évre. Jelen voltak a közgyűlésen *Mihalik József* elnöklete alatt: *Binkics János, Babocsay József, Bulyaki Mihály, ifj. Bartlensky József, Bolezny Antal, Badalik Sándor, Barbaty János, Ékes Imre, Gid Samu, Gorzó Antal, Herold Gyula, Hadady Sándor, Havancsák József, Heinrich Péter, Kállay József, Kunditz József, Karsagay Sándor, Krizsán János, Koncsek Lajos, id. Leitner János, Mátyók Pál, Mátyók János, Medve Imre, Nikics Illés, Ollár Jusztin, Pintér Antal, Pasku Száva, ifj. Radocsányi János, id. Radocsányi János, Szuszán Sándor, Szücs Károly, Szklémár György, Steiner Adolf, Stark Sándor, Tausch József, Tafrov József, Tóth István, Till József.*

— **Az ujaradi és vidéki népbank közgyűlése.** A részvényesek nagy érdeklődése mellett tartotta az ujaradi és vidéki népbank tegnap délelőtti rendes évi közgyűlését *Hruzek Béla* elnöklete alatt. A felolvasott jelentésekből kitűnt hogy a tiszta nyeresmény 34.000 korona, melyből egy egy 200 koronás névértékű részvényre, 32 korona osztalék esett. A választás során újból a régi tisztikart választották meg. Az osztalékok kifizetése febr. 3-ától veszi kezdetét. A közgyűlés után a részvényeseknek a Martini féle sörcsarnokban barátságos összejövetele volt.

Sz es z ü z l e t .

— Február 3. —

Mal jegyzeseink: Készárt nagyban nyers szesz 111 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter 1/0, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék: 12-80—13— korona mmásánként.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, február 3.

Déltőzsde. A buzakínalát mérsékelt, vételkező tartózkodó. Nyugodt irányzat mellett 14.000 métermássa került forgalomba, változatlan áron. Egyéb gabonane-mek nyugodtak, kevés forgalommal. Időjárás ködös.

Zarul 12 órakor:

Buza 1902. áprillásra	9.60—9.61
Buza októberre	8.41—8.42
Rozs 1902. áprillásra	8.04—8.05
Rozs októberre	7.10—7.12
Zab 1902. áprillásra	7.45—7.49
Zab októberre	6.30—6.32

Tengeri 1902. májusra 5.48—5.49
Tengeri júliusra 5.63—5.64
Repce 1902. augusztusra 12.20—12.30

Zarul 5 órakor:

Buza 1902. áprillásra	9.57—9.58
Buza októberre	8.42—8.43
Rozs 1902. áprillásra	8.10—8.12
Rozs októberre	—
Zab 1902. áprillásra	7.46—7.47
Zab októberre	—
Tengeri 1902. májusra	5.46—5.47
Tengeri júliusra	—
Repce 1902. augusztusra	12.20—12.30

Zarul 5 órakor: korona

Oszták hitelrészvény	682.50
Magyar hitelrészvény	703—
Lezámitolóbank részvény	447.50
Rima-Murányi vasút részvény	493—
Oszták-magyar államvasuti részvény	677.25
Közuti vasút	643—
Városlát villamos vasút részvény	313.50

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, február 3

Magyar aranyáradék 400	119.60
Magyar koronáradék 400	97.10
Magyar arany 41/100	122.60
Magyar ezüst 41/100	101.25
Magyar keleti vasút	121.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	95.75
Magyar italmegváltási kötvény	101.50
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	95.—
Magyar nyereséménysorajegy kölcsön	132.50
Fizesszabályozási és szegedi kölcsön	153.50
Oszták papíráradék	100.60
Oszták áradék ezüst	100.50
Oszták áradék arany	120.25
Koronáradék	97.30
860-iki államsorsjegyek	146.50
Oszták-magyar bankrészvény	1640—
Magyar hitelbank részvény	703.50
Oszták hitelbank részvény	693.—
Oszták-magyar államvasút	677.50
10 frankos arany (Napoleonkor)	19.03
Német birodalmi márká	117.15
London	239.45
Paris	95.40

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Február 3. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül sulyban 90—92 fillérig. Öreg közép páronként 300—400 kilogrammon sulyban — fillérig. Fialat nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 95—96 fillérig. Fialat közép páronként 251—320 kilogrammon sulyban 90—92 fillérig. Fialat könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 83—90 fillérig. Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogrammon felül sulyban — fillérig. Közép páronként 240—290 kilogrammon felül sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig. Romániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban — fillérig. Közép páronként 250—320 kilogrammon felül sulyban — fillérig. Könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig. Romániai eredeti (Stachl) Nehéz páronként 240 kilogrammon felül sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig. Szerioi: Nehéz páronként 260 kilogrammon felül sulyban 88—90 érig. Közép páronként 240—260 kilogrammon sulyban 86—88 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 84—85 fillérig. Megjegyzés. A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokászerű levonások mellett, egy kilogramm sulyra fillérekben értendők. Szokászerűleg a hizott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronként 45 kilogrammon vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 40/0 vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) sulya vétetik irányadóknak.

IDEGENEK ARADON.

— Február 3. —

Vass szálloda. Boisits Adolf utazó Bécs. — Lámi Albert utazó Bécs. — Telegdi Armin utazó Budapest. — Bekés Adolf utazó Budapest. — Werner Zsigmond utazó Bécs. — Widder E. Zsigmond utazó Budapest. — Kohn Jakab utazó Budapest. — Csicsáky József utazó Budapest. — Nogel Ernest utazó Bécs. — Heimann Adolf utazó Budapest. — Sohr Adolf utazó Budapest. — Klein Bernát utazó Budapest. — Grosz Abraham utazó Budapest. — Arnold Armin utazó Bécs. — Fischer Jakab utazó Budapest.

NAPIREND.

Február 4. Kedd. Róm. kath. naptár: Veronika. — Protestáns naptár: Veronika. — Görög-keleti naptár (Január 22.): Timót. — A nap két 7 óra 8 perckor, uyuagszik 4 óra 49 perckor. — A hold két 3 óra 56 perckor, nyugszik 1 óra 4 perckor.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 768.2 millimeter, délután 2 órakor 765.2 millimeter. — Hőmérséklet reggel 7 órakor $0^{\circ} + 2.8$ délután 2 órakor $0^{\circ} + 8.3$. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor D. 3 délután 2 órakor D. 4 — Felbőjtés reggel 7 órakor félderült, délután 2 órakor félborult. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 millimeter.

Időjelzés. A központi meteorológiai intézetnek Arad-ra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Enyhe, éjjeli fagy, nyugaton, sok helyütt csapadék.

Szabadságszolgálat emléktárgyak országos múzeuma (színház-épület 1-ső emelet.) Nyitva van mindennap délelőtti 2 órától délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsény-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtti 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig, kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig, vasár- és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Ereklia-csúszm helyisége melletti üres terem.

Február 6. Az aradi kerékpárklub közgyűlése este 8 $\frac{1}{2}$ órakor (Japan külön terem.)

Február 7. A Kölcsény-egyesület fölolvadó-estélye délután 5 órakor (Felső kereskedelmi iskola.)

Február 9. A soborsini takarékpénztár részvény-társaság közgyűlése délután 3 órakor.

Február 13. A Meteor kerékpárklub közgyűlése

Február 16. Az aradi ipar- és népbank közgyűlése délelőtti 10 $\frac{1}{2}$ órakor. — Az aradmegyei takarékpénztár közgyűlése délelőtti 10 órakor. — Rosenthal Mór hangversenye délután 5 órakor (Fehér Kereszt.)

Február 26. Arad város tisztújító közgyűlése délelőtti 10 órakor

REGENY-CSARNOK.

A gyanafalvai tiszteletes.

— Regény. —

Az Aradi Közlöny-nek írta:

Hevesi Jenő.

(10)

(Folytatás.)

HATODIK FEJEZET.

A kis Mókus, amely a szép felolvasó mellett a földön kuporgott, vette észre először a belépőt s vidám csaholással ugrott eléje.

Erzsébet s a beteg is az ajtó feje néztek.

A leány észrevehetőleg mélyen elpirult, mikor megismerte a tiszteletes.

— Ah, ön az, tiszteletes uram? — szólott zavartan s elébe ment.

— Amint látom, megleptem.

— Igen örülünk... szeretem önt látni. Nagyon éreztünk a hiányát, — dadogott a leány.

A főhadnagy is kissé fölemelkedett ágyában.

— Pali! Valóban te vagy? — kiáltott s kezét nyújtotta. — Hosszu évek után ilyen váratlan találkozás... Ugye, nem remélted magad sem, öreg cimborám, te?

— A pap nyugodtságot erőltetve magára, felelt:

— Bizonyára nem. Azt hittem, valami csendes fészekben folytatod az ügyvédi gyakorlatot.

— Haj, barátom, — nem nekem való a paragrafusokkal való bibelődés! Hidd el, ezerszer te jobb a katonaság!

— Igen, a csillogó uniformis, — mormogta a tiszteletes bosszusan. Majd hozzátette:

— Hogy jöttél ide?

A főhadnagy nevetett.

— Ó, ennek története van! Életemet egy nagyon szerencsés véletlennek köszönöm.

Lovam levett s Erzsébet kisasszony abban a pillanatban lépett ki a házból és fölemelt. Nélküle elveszttem volna menthetetlenül.

Virágvölgyi valamiféle jókívánságfélélet mormogott, ami önkénytelenül az ajkára tolt. Aztán a némán, lesütött fővel álló leányhoz fordult:

— Ma este visszatérek Gyanafalvára. Mielőtt elmennék, beszélhetnék még nagybátyjával? — kérdezte szárazon.

— Lajos bácsival?

— Igen, — felelt a pap tompán.

— Valószínűleg az istállóban van. Majd odakísérem.

— Köszönöm, magam is odatalálok.

Ezzel kiment a szobából, magára hagyva a leányt betegével.

— Virágvölgyi ur igen megváltozott, — jegyezte meg a leány komoran. Mondhatnám, fölötte szeszélyes.

— Nekem sem igen tetszik, — tette hozzá a beteg.

A felhőtakart égbojt közel vihar kitörését jelentette. Néha-néha egy hopehely szállingózott a levegőben. Hideg szél fújt a mező felől.

A tiszteletes benyitott az istállóba. Bódi két kezét nyujtva, sietett elébe.

— Ön itt, tiszteletes uram? Minő szerencse!

— Néhány bizalmas szavam volna önhöz, — kezdte Virágvölgyi, kissé rekedtes hangon. Egyedül vagyunk?

— Egészen egyedül, uram. De miért e kérdés? — kérdezte Bódi, igen csodálkozva a tiszteletes szoktalan modorán. — Foglajon helyet.

— Köszönöm. Egy perc elegendő arra, hogy önnek elmondjam azt, ami a szívemen fekszik. Aztán elmegyek.

Bódi bámulva tekintett a tiszteletes arcába.

— Nem értem, uram. Szóljon világosabban.

— Régebbi idő óta ismer ön engem s ez, azt hiszem, elég bizonyíték arra, hogy bizzék bennem s szavaimnak, melyeket elmondani akarok, hitelt adjon.

— Természetesen. De miért e hosszú bevezetés?

— Az önök betegéről... az ön huga érdekében szólok, — szólott a pap remegő hangon, ami nem kerülte el Bódi figyelmét.

— Nos, uram, szóljon. Kíváncsian várom szavait.

— Baranyai György régi iskolatársam, akinek élete nyitott könyv előttem. Ezt nem mondtam meg az imént Erzsikének, de önnek, mostani gyámjának, kötelességem elmondani. Baranyai nem alkalmas férjnek az ön unokahuga részére. Nem jó ember. Éppen olyan csalfa s kicsapongó, mint szép és csábító. A mulkorkorban értesültem nagybátyja révén arról, hogy sötét fellegek tornyosulnak a könnyelmű tiszt feje fölött s nem maradhat tovább a katonaság kötelékében. Ki kell lépnie dolgai miatt, ha csak nem akarja, hogy teljesen az örvénybe kerüljön.

Bódi rátekintett a lázasan beszélő papra.

— Beszéljen, tiszteletes uram.

— Erzsike még csak a tizenharmadik évében jár, nem ismeri az életet, nem az olyan embereket, mint Baranyai főhadnagy. Higyjen nekem, nem jó vége lesz ennek a dolognak!

A nehéz szó ki volt mondva.

(Folytatása következik.)

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi október hó 1-től.)

ARADRA		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtti	11.51
Személysz. tv. d. u.	3.56	Személyvonat d. u.	3.55
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szm. Szolnokról este	8.50
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Soborsinig délután	2.04	Radnáról délután	2.36
Személyvonat d. u.	4.30	Gyorsvonat délután	4.06
Gyorsvonat este	7.23	Személyvonat este	8.57
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.20	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.55
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel	7.12	Személyvonat reggel	8.38
Személyvonat d. u.	4.09	Vegyesvonat este	7.06
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Borossebesről szv. r.	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Borossebesig szv. du.	5.20	Személyvonat este	6.56

Városi színház.

Bérlet 117. sz.

Páratlan.

Kedden, 1902. évi február hó 4-én

A lemondás.

Színmű 4 felvonásban. Írta: Karczag Vilmos.

SZEMÉLYEK:

Korolán gróf Fenyéri Mór.	Kovács Bálint Szabó Lajos.
Géza, fia Palágyi L.	Orvos Nemes S.
Boldizsár báró Bács Károly.	Boldizsárné Bácsné.
Pártos Elek Giréth K.	Dorsai Irén Angyal Ilka
Tuba gróf László Gy.	Tekla Komlósy I.
Herzenberger Arkossy V.	Sarolta grófnő Menszáros M.

Kezdete 7 órakor.

NYILTTÉR.*

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon ismerőseinknek és jóbarátainknak, akik

özv. Faix Jakabné

elhunyta alkalmából gyászunkat, a végtisztességen való megjelenésükkel, s részvétük nyilvánításával enyhíteni szivesek voltak, ez uton mondunk hálas, őszinte köszönetet.

A gyászoló család.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek becses tudomására hozni, hogy

f. évi március hó 1-én

építési-irodát

nyitok.

Hivatkozással tizennyolc évi gyakorlatomra, mely időt több elsőrendű építési irodában töltöttem, bátorkodom magamat az építési szándékozók közönségnek becses pártfogásába ajánlani.

Ugy új házépítést, mint átalakítást, tartozást elvállalok.

Ertekezni lehet vélem József főherceg-ut 10-ik szám. (Fényes-ház.)

271

Schön Károly.

Kiadó lakások.

Boros Béni-tér 3. sz. házbán két szoba és mellékhelyiségekből álló négy lakás.

Boros Béni-tér 4. sz. házbán 11 szoba és mellékhelyiségekből álló lakás, egy két szobás udvari lakás és egy nagy borpince.

Alsó molnár-utca 4. sz. házbán 1—2 szobából álló lakások,

Csiky Gergely-utca 4. számú házbán egy meszárszék helyiség.

Ertekezhetni alólírott irodájában, Sallacz utca 7. sz. a.

Aradon, 1902. február hó 3-án.

Dr. Somló Armin,

ügyvéd, mint fentti ingatlanokra kirendelt zárgondnok.

!!Végre valahára!!

egy 16

FOG-PASTA,

mely a fogak ápolása körül támasztott minden igényeket a legnagyobb mérvben kielégít.

Igy kiáltottak föl mindazok, kik a legujabban forgalomba hozott

DENTOLIN

fogpasztánkat megkísérlették.

Egy tégely ára . . . 1 korona.

Egy darab ára . . . 60 fillér.

5% a magyar tanítónők „Otthona” javára.

VOJTEK és WEISZ

drogueria és parfumeria nagykereskedése

ARADON.

FAÉPITMÉNYEK

rothadását, azokon gombaképződést legbiztosabban megakadályoz,
falgombát, lalnedvességet legbiztosabban kiirt a

Bárdos és Brachfeld

budapesti műszaki nagykereskedő üzég törvényileg védett

„AREFACTOR“

gyártmánya.

Részletes felvilágosítással készséggel szolgál az itteni
kizárólagos képviselő: 215**Daimel Lajos fűszerkereskedő, Aradon.****Feltűnést keltő nyilatkozat!***Kedves Hajós ur!*

Ma, midőn oly sok ismeretes tyukszemirtő szer daczára, legtöbbször ki-
irthatatlannak tartják a tyukszemet, már nem is igen ajánlanak nyugodt lé-
lekkel tyukszemirtő szert, hacsak nem ismerik az „ANAGALLINT“, a
mit egy szerkesztés pillanatában ön talált fel, kedves Hajós ur.

E bámulatos szíriának köszönhetem, hogy sok másfajta drága szerek si-
kertelen használata után, a 8—10 éves tyukszemektől teljesen megszabadultam.

A tyukszemirtő szerek helyett most már örömmel ragadom meg a tollat,
hogy gratuláljak figyelmet érdemlő találmányához és köszönetemet fejezzem
ki önnek, hogy megszabadított a gyöttrő tyukszemektől.

Arad, 1901. év november hó 7-én.

Tisztelettel

*Ritt Gyula.*Tyukszem, szemölcs és bármilyen bőrkeményedést bámulatos rövid idő alatt
elpusztít a**Hajós-féle ANAGALLIN. Ára 35 kr.****Fagybalzsam,**

kipróbált kitűnő szer fagyás, valamint a fagyás által okozott kellemetlen bőr-
viszkedés ellen. Két, három nap alatt legbiztosabban gyógyít s minden fagyási
bűtyköt sikeresen eltávolít. Egy üveg teljesen elegendő. Ára 35 krajczár.

Kaphatók egyedül a feltaláló és készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyszerészeti laboratoriuma

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

**Üzlet felosztás
és végeladás!**

Rövidáru-, férfi-divat-, női pipere-, diszműáru-, kalap-,
cipő-üzlet felosztása miatt

hatóságilag engedélyezett

végeladást

rendezek s a raktáron lévő áruk

minden elfogadható árban

eladatnak.

Tisztelettel

Ruzsonyi Endre

Arad, Andrassy-tér 24., Hungaria kávéház mellett.

Üzlethelyiségem berendezéssel április 1-től kiadó,
esetleg az üzlet bármikor átadandó.

Telefon szám 46.

Salgótarjáni kőszén 3 kor. 20 fill.
Rostált darabos bükkfa-szén 4 „ 40 „
Aprított tűzifa . . . 2 „ — „

métermázsanként házhoz szállítva.

ALTMANN EDE

fűszerkereskedőnél, 1582

Wesselényi-utca 48.

15—1902. I. szám.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú földmivelésügyi m. kir. miniszter ur ő
excellentiajának 1901. évi december hó 28-án kelt 6264.
számu rendeletével a Nagy-Kamarás községben építendő iskola-
épület felépítési munkálatait 33064 korona 39 fillér összeg
erejéig engedélyezte.

Ezen föld-, kőműves- és elhelyező-, kőfaragó-, ács-, tető-
fedő-, vas-, bádogos-, asztalos-, lakatos-, mázoló- és üveges-és
kárpitós-munka kivételének biztosítása céljából az 1902. évi
február hó 28-ik napjának délelőtt 10 órájára az aradi kir. állam-
építészeti hivatal helyiségében (Nagy-körut 6. sz. I. emelet)
tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi mun-
kálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánla-
taikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz
annival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbben érke-
zettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az engedé-
lyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő, az aradi m. kir. adó-
hivatalnál letett és a földmivelésügyi miniszteri tárczanaplóban
elkönyvelt bánatpénznek letételét igazoló nyugta csatolandó.

A szóban forgó munkálatokra vonatkozó műszaki művelet
és részletes feltételek a nevezett kir. államépítészeti hivatalnál
a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők

Aradon, 1902. évi február hó 1-én.

M. kir. államépítészeti hivatal.

Keller,

kir. főmérnök.

A női szépség emelésére,
tökéletesítésére a fenn-
tartására a legkitűnőbb,
teljesen ártalmatlan, vegy-
tiszt és zármentes ké-
szítmény a

Margit-Crème.

Rövid idő alatt szűkület, májfoltot, pattanást, bőrkakát (mitesszer) és min-
den más bőrbajot. Kiszimítja a pórcsokot és himlőhelyeket, még koros egyéneknek is tőle
bájos arczszínt kölcsönöz.

Hamisításoktól óvakodjunk. Vannak értéktelen utánzatok és hamisítá-
ások, melyek a lehetőségig hasonló alakban, kiállításban és árban kerül-
nek forgalomba, sőt a használati utasítás és hirdetési szöveg is az enyéim-
nek másolata. Az ilyen utánzatoktól tessék óvakodni és oszakis oly készit-
ményeket elfogadni, melyek oszimeres védjeggyel vannak lezárva. —
Készítményeim a méltóságú m. kir. kereskedelmi miniszterium által 4960.
sz., valamint az osztrák kereskedelmi miniszterium által 41.104. sz. véd-
jeggyel látottak el. Legkiválóbb orvosi tekintélyek által ajánlatnak. Fe-
lelőseget oszakis az én általam forgalomba hozott készítményekért vállalom.

**A Margit Crème, miként az országos m. kir. che-
miai intézet és központi vegyészeti állomás vizsgálatai
bizonyítják, higgyont, ólmot nem tartalmaz, tehát egy tel-
jesen ártalmatlan vegykészítmény. — Ára 50 kr., nagy 1 frt,
szappan 35 kr., puder 60 kr., arczvíz 50 kr., fozegappan 50 krajczár.**

Üres tégelyek vissza nem vétetnek, sem meg nem tölthetnek.

Gutori Földes Kelemen

gyógyszertára és vegyészeti laboratoriuma Aradon. 2

Hamisításoktól óvakodjunk, oszakis törvényes védjeggyel ellátott dobozok valódiak

Kapható minden gyógyszertárban és illatszerekkereskedésben.

Apró hirdetések.

Minden kihirdetés beiktatása leg-
alább egy koronában kerül és 20 szó
lehet, minden további szó 4 fillérbe,
vastagabb betűkből 8 fillérbe kerül. A
kis hirdetések előre fizetendők. Ár-

tesztéseket a kiadóhivatal ad; leve-
beni kérdésekhez a válasza való ba-
lyog melléklendő. Telefon értesítések
nem ad a kiadóhivatal.

VAJDA BENŐ

fogorvos

Aradon.

Készít rágásra teljesen használható

MŰFOGAKAT,

foganként 2 frtót.

Fogak plombázása főttömben olcsón, jótállás
mellett. 163

Fájdalomnélküli foghúzás 1 forint.

Eladó lakóház,

kényelmes családi lakással, fürdő-
szobával, parkozott udvarral élénk
forgalmu utcán. Feltételek kedvező-
k. ár jutányos. Czim a kiadó-
hivatalban. 253

Két egymásba nyíló csinosan bu-
torozott külön bejáratu szobát óhajtok
kivenni; esetleg butor nélkül is. Ajánla-
tokat „tisztviselő” czimen kérek e lap ki-
adóhivatalába. 233

Egy jó szatócs-üzlet

dohánytörsdével és italmérési jog-
gal eladó. Bővebbet Trombita utca
19. szám. 270

FEJÉR GYULA

fűszer-, csemege-, tea-, rum- és
ásványvíz kereskedése, József fő-
herczeg 6 csász. és kir. fensége
udvari szállítója

Templom-utca 1. sz. Aradon,
a Fehér kutyához.

Fiók-üzlet: József főherczeg-ut 12. sz.
a legolcsóbb bevásárlási forrás, mindenkor friss és
jó árak. Gyors és pontos kiszolgálás.

Készpénzfizetésnél 20% pénztári jutalék.
Városi és megyei telefon szám 71.

TELEFON 438.

Zálogcédulákat,

tört aranyat, ezüstöt és ékszer-
tárgyakat készpénz fizetés mel-
lett a legmagasabb árban vesz
vagy átcsereél:

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerész 42

ARAD, TEMPLOM-UTCZA,

Minorita-palota.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Gurahonczii portlandcementet,

egyedüli magyar gyártmány, mely a
magyar mérnök- és építész-egylet ál-
tali megszabott normáitól úgy a hu-
zás, mint a nyomás elleni szilárdságra
nézve 80-70 százalékkal felülmúlja.
Rendkívül finom örlesben. Lassan vagy
gyorsan kötő minőségben kapható.
Ugyancsak szállítunk portlandcemen-
től készült hornyolt tetőeserepet, me-
lyek az agyagcserepnél szilárdabbak,
jobbba fednek, súlyoknál fogva könny-
nyebb fedélszéket és ritkább lécezést
igényelnek.

Aradi és csanádi egyesült vasutak.

Kiadó egész ház.

Révai utca 13-ik szám alatti ház
5 szoba és hozzájárulóival, továbbá
nagy magtár, borpincze, istálló
négy lóra, hintó szin kiadó. Bővebb
felvilágosítást ad a háztulajdonos
Králicz Béla, Nagy Sándor-utca
9. sz. 268

Használjuk fel a kedvező alkalmat!

VARGA JÓZSEF

butor- és épület-asztalos üzlete

Arad, Kápolna-utca 6. sz.

Tultermelés miatt minden elfogadható
ár mellett ajánlom 1709

kész háló- és ebédlő-szoba butoraimat
és olyanokra megrendelést jutányos ár
mellett készséggel elfogadok.

Építész és építetű uraknak ajánlom
kitűnő anyagból készült épület-asztalos
munkáimat és parkettáimat Pénztáratétek
és ügyvédeknek ajánlok irodai beren-
dezésekre, továbbá készítek portálokat és
boltberendezéseket kereskedők részére.

Jutányos árak!

Telefon 322.

Szőlőbirtokosok figyelmébe!

Teljesen száraz,
hasított 285

tölgyfa karók

5, 6 és 7 láb hosszúságban a leg-
jutányosabb árban kaphatók

Klein B. Vilmos

Arad, Petőfi-utca 1. szám.

Rozsnyay-féle

chinin czukorka, chinin csokoládé

patykoszorozott készítmény.

gyermeknek láz, hideglelés, váltóláz ellen kitűnő siker-
rel alkalmazható. **Nem keserű!** Csak akkor valódi,
ha a csomagoló papiroson Rozsnyay Mátyás névalírása
olvasható.

Fenyő illat.

Különösen alkalmas a
szoba levegőjének felfris-
sítésére és tisztítására

Egy üveg 1 kor. 50 fillér.

Hasis-Colloidium.

Kitűnő, minden másszert
felülmúló hatásu tyukszem
és bőrkeményedés ellen.

Egy üveg ára 70 fillér.

Kitűnő minőségű likőr eszenciák, melynek
segélyével pár perc alatt zamatos, finom
likőrt készíthetünk.

Barack
Anizette
Benedictine

Cacao blanc
Chartreuse
Curacao

Cseresznye
Marasquino
Kávé

Császárkörte
Vanillia
Zeller

Egy üveg ára 1 korona.

Kapható:

ROZSNYAY MÁTYÁS gyógyszer-tárában

Aradon, Szabadság-tér.

TELEFON 184.

Bettelheim K.

első aradi egyedüli szakszerű mosó-
és tisztító műintézete

Arad, Aulich Lajos-utca 2. sz. (Lux-udvar)

Elvállal a legdíszesebb különlegessé-
gek, piperek, uj kelengyek, mindenféle
házi-ruhák mosását a legolcsóbb egyez-
ségi árak mellett. Otthon kimosott fe-
herneműk és egyebek jutányos ára-
kon vasaltatnak; saját emberemmel
kivánatra háztól elvitetnek és haza is
szállítatnak. 1539

Szabadság-tér 11. sz. a.

azonnal

vagy május elsejétől

kiadó

egy első emeleti

utcai lakás

4 szoba, konyha és hozzájár-
tózóval. 287

Május elsejétől kiadó

egy II-ik emeleti

utcai lakás

3 szoba, konyha stb.

Bővebbet a házmesternél.

ELADÓ

100 hold a 1100 □-öl kitűnő
minőségű

szántó-föld

lőkősházi vasuti állomás mel-
lett, Purgly János és gróf Zse-
lenszky urak szomszédságában.

További felvilágosítás besze-
rezhető **Nikolits Döme** ügy-
védnél, Aradon. 284

Borszivattyuk

3 évi jótállással.

Bortömlők

gyári árakon

Hönig Frigyes

Arad,

Rákóczi-utca 28. sz.

Ugyanott 1448

tüzi fecskendők
és kutak.

116-1902. tkvi. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A pécskai kir. járásbíróság,
mint telekkönyvi hatóság közhírre
teszi, hogy a pécskai takarékpénz-
tár végrehajtónak, Krisán Stéva
ó-pécskai lakos végrehajtást szven-
vedő elleni 686 kor. tőkekövetelés
és járuléka iránti végrehajtási
ügyében az aradi kir. törvényszék,
a pécskai kir. járásbíróság terü-
letén lévő, Ó Pécska határában
fekvő, az ó-pécskai 232. számú
tjkvben A. I 6. sorsz. a. ingat-
lanra az árverést 1902. koronában
ezennel megállapított kikiáltási ár-
ban elrendelte, és hogy a fenebb
megjelölt ingatlan az 1902. évi
február hó 28-ik napján délelőtti 9
órákor ezen telekkönyvi hatóságnál
megtartandó nyilvános árverésen a
megállapított kikiáltási áron alól
is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoz-
nak az ingatlan becsárának 10%-át,
vagyis 196 korona 80 fillért kész-
pénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz.
42. §-ában jelzett árfolyammal
számított és az 1881. évi novem-
ber hó 1-én 3333. sz. a. kelt
igazságügyminiszteri rendelet 8.
§-ában kijelölt óvadékképes ér-
tékpapírban a kiküldött kezéhez
letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz.
170. §-a értelmében a bánatpénz-
nek a bíróságnál előleges elhe-
lyezéséről kiállított szabályszerű
elismervényt át szolgáltatni.

Kelt Pécskán a kir. járásbíróság,
mint telekkönyvi hatóságnál 1902.
évi január hó 10 ik napján.

Dr. Jakó,

kir. albiró.